

Magyar beavatott hely a keleti helyzetről

MTI jelenti: Beavatott helyről nyert értesülés szerint a keleti hadszíntéren küzdő szövetséges erők hadműveletet a tanuló seregeket egész arcvonalán sikeresen és feltartóztathatatlanul folytatják. További részletek közlésétől katonai körökben egyelőre tartózkodnak. A honvéd seregeket feladata és hely-

zete változatlan. Az ellenség átkelési kísérletet ritkulóban vannak. Egyes kisebb vállalkozásokat visszaverték. A tüzérség és a légi erő tevékenysége meggyengült. A Don keleti partján a szovjet erők állásuk erősítésén dolgoznak.

Német csapatok elérték Kuban tartományt

Az NST berlini jelentése szerint a Don alsó folyásától délre német gyalogos és gépesített kötelékek már elérték Kuban tartományt. Azov városát elvágták minden összeköttetéstől. A német cs-

apatok a Don alsó folyásától délre átlépték a Sal folyó felső folyását és a Manicsot. Rohammal elfoglalták Proletarszkaját, a város fontos vasúti csomópontját.

Kemény harcok Kalacstól északnyugatra

Berlin, július 30. Berlini katonai köröktől nyert értesülés szerint Kalacstól északnyugatra elterülő magaslatokon még elég kemény harcok folynak melyekben részben páncélosok is szerepelnek. Arról a valószínűleg szovjet forrásból származó hírről, hogy a németek a leningrádi térségben nagyszabású támadást indítottak berlini körökben egyelőre csüörtökön délután semmit sem tudnak. Német katonai személyek ezzel

kapcsolatban kijelentik, hogy a német hadvezetésnek nincs szüksége társzati eredményekért folytatott támadásokra, hanem mindig csak ott lép működésbe, ahol az katonai szempontból kifizetődik. Ez vonatkozik Leningrádra is, amely a Szovjetre köztudomásúlag súlyos megterhelést jelent s amelyet már csak azért sem fognak megtámadni német részről, minthogy egy szép napon magától elesik. (MTI.)

110 bombázót veszített Anglia négy nap alatt

Berlin, július 30. A német véderő főparancsnoksága a német városok elleni angol támadásokkal járó nagy ellenes veszteségekkel kapcsolatban közli, hogy az angol légi haderő a legutóbbi négy napon 110 bombázót

vesztett, amely a harcbevetett repülőgépek 50 százaléka. A repülőszemélyzet köréből pedig a legutóbbi öt hét alatt ezernél több angol, vagy angol szolgálatban álló repülőketeléhez tartozó katonai kerület fogságba. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Róma, július 30. Az olasz főhadiszállás 793. számú közleménye: Az egyiptomi harctéren a hadműveletek szerdán járótévkénységre és tüzérségi párhajra szorítottak. Légi alakulatok eredményesen támadták az ellenség repülőterét és műgöttek központjait. Egy gépünk nem tért vissza támaszpontjára. A tengely légi alakulatok bombázták Malta katonai berendezéseit. A célok övezetében tetemes pusztítást vittek véghez. Német vadászpilóták légi harcban leltek két Spitfire gépet. A brit repülőket az elmúlt éjszaka néhány robbanóbombát dob-

tak Licata környékére. Egy lakos megsebesült. Kárt nem jelentettek. (MTI.)

Berlin, július 30. A NTI értesülése szerint szerdán délelőtt a német zuhanó harci repülőgépek támadása az egyiptomi arcvonalon az elalameini állás déli szárnya ellen irányult. A JU 87-es gépek a német vadászok oltalmában egész a Cattarai forrási nyomultak előre. A forrás a Cattarai lapály keleti csücskében, egy sóstó közelében van. Itt a gépek nehéz fűrészfű bombákkal árasztották el az ellenség gépesített erőcsoportjait. Több bomba a barakkokban robbant. (MTI.)

Egyiptomban súlyos az anglok helyzete

Róma, július 30. (Stefani.) A „Sunday Times” az el-alameini arcvonal helyzetéről szólva kifejti, hogy a két ellenfél nem maradhat meg a végtelenségig mai helyzetben. Az anglok súlyosabb helyzetben vannak, mint az

olasz és németek, miért is jobban kell igyekezniük a változás előidézésére. A tengely utánpótlási útjai mindent figyelembevéve rövidebbek és valóban, az olaszok és a németek folyton kapnak erősítéseket. (MTI.)

Nagy japán légitámadás Port Moresby ellen

Melbournei jelentés szerint — mint az ausztráliai főhadiszállás jelenti — japán repülők három ízben támadást

intéztek Port Moresby ellen. A városban tüzek támadtak.

A pánindiai kongresszus az angol hatalom kivonulását követeli

Az indiai tömegek megmozdításával fenyegetőznek, ha Anglia nem vonul ki Amszterdam, július 30. Az angol hírszolgálat jelentése szerint csüörtökön az angol alsóházban Amery Incia miniszter közölte, hogy a pánindiai kongresszusú párt végrehajtó bizottsága határozatot fogadott el, amelynek értelmében követeli, hogy az angol hatalmat vonják vissza azonnal Indiából és ezzel fenyegetőznek, hogy amennyiben Anglia nem vonul ki, megmozdítják az indiai tömegeket. Az angol kormány reméli, hogy »az indiai nép nem fog

semmi olyan mozgalmat támogatni, amelynek végzetes következményei lennének». (MTI.)

Bangkok, július 30. Indiából érkezett semleges utasok közlése szerint az ausztráliai katonák és a brit állampolgárok között gyakoriak a veszekedések. Az ausztráliaiak az angolok szemére vetik, hogy nem harcolnak. Bombayban valószínűsített hajóvadászatot szerveztek meg a polgári ruhába öltözött britek ellen.

Az angol külügyminiszter a háború után felállítandó nemzetközi bíróságról

Berlin, július 30. Illetékes német helyről közlik: Az angol külügyminiszter szerdán kijelentette, hogy nem foglalkozik azzal a kérdéssel, vajjon a háború után a felállítandó nemzetközi bíróságra rábizhatók lennének-e bizonyos

európai kérdések. A szerződés megkötésére vonatkozó képesség, a kötelezettségek betartása stb. nem tarthatnak ilyen bíróság hatáskörébe, hanem azokat a szövetségi közeli megszálló hatalmak

rendezhetik csak el és biztosíthatják.

Ezen ezzel megerősíti az angol-szovjet titkos megállapodást — jegyzik meg ma a Wilhelmstrassen, hogy t. i. háború után az európai térség nagy részét csapatok fogják megszállani, mégpedig elsősorban szovjet-országi csapatok, amelyek ott a hatalmat gyakorolják. Német részről ismételtlen megállapítják, hogy az angolok és amerikaiak »álmoldoznak«, minthogy minden megértéért,

DEBRECZEN 2. OLDAL 1942 VII. 31

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

hogy ilyen tervek valóságga ne váljanak. (MTI)

London kockázatos kalandnak tartja a második arcvonalat

Berlin, július 30. Illetékes német helyről közlik: A második front körül folyó vitában Londonban újabb fordulat állapítható meg — jegyzik meg berlini körökben. Az angol sajtó két lap kivételével a legutóbbi 48 óra alatt beszűntette hasábjain a vitát. Még olyan lapok is, amelyek néhány nappal ezelőtt a leg-

hangosabban kiabáltak a második arcvonal érdekébe, most igyekeznek megfedkezni a tárgyáról, arra hivatkozva, hogy ilyen kísérlet kockázatos kaland lenne. A Wilhelmstrassen tudomásul veszi ezt az irányváltást, azonban nyilván hagyják ezt a kérdést, hogy ennek a változásnak mi lehet az oka? —

Anglia kénytelen katonai terveit megváltoztatni

London, július 30. Anglia kénytelen katonai terveit megváltoztatni éppen úgy mint Franciaország összeomlása-kor — jelentik ki mértékadó katonai körök. Az orosz hadszíntér keleti részén a háború legnagyobb válsága zajlik, — bár a Don menti harcok még nem értek véget. A brit és amerikai hadászati elgondolások alapja az volt, hogy a Szovjetunió a nyugati hatalmak támadó hadműveletének megkezdéséig tekintélyes tényezőt alkot, ez azonban most megdőlt.

Oroszország ellenállóképessége igen vitás. Ugyancsak rendkívül nyugtalanító Egyiptom helyzete is. Rommel hadserege változatlanul súlyos veszélyt jelent az angolszászokra. Különösen sok gondot okoz azonban a Szovjetunió helyzete — mértékadó brit körök véleménye szerint — mert a hadianyaghiány mindjobban érezhető és a don menti harcok következtében igen sok értékes hadfelszerelési területet veszítettek.

Német intelm Svédország felé

A Wilhelmstrassen ma is foglalkoztak egy göteborgi lap legutóbbi cikkével, amely Svédországnak a harmadik háborús év végén kialakuló helyzetével foglalkozik. A lap azt írja, hogyha Svédország kénytelen volna semleges-séget feladni, úgy a „helyes oldalra” kell állania. S a lap mindjárt sejteti, hogy ez az oldal csak — az angolszász

lehet. Ha Berlinben ennek a lapnak fejtegetéseit nem is tekintik összhangban levőnek a svéd nép felfogásával — amint arra német részről már más alkalommal rámutattak — úgy mégis az angol érdekeknek illy módon való propagálását a tüzzel való játéknak minősítik.

Roosevelt és Churchill katonai tanácsadóival tárgyal

Stockholm, július 30. (Stefani.) Londoni politikai körökben megerősítik, hogy a Fehér Házban lezajlott értekezleten a keleti arcvonal helyzetéről tanácskoztak. Az értekezleten résztvett Roosevelt elnök, Leahy tengernagy, az elnök vezérkari főnöke és főmunkatársa, valamint Marshall tábornok és King tengernagy. Az értekezlet után Roosevelt hosszabb megbeszélést folytatott Cordell Hull külügyi államtitkárral a külügyi kérdésekről.

A „New York Times” szerint a tanácskozások részletesen meglárgyalták

a Kaukázus felé törő német előrenyomulásról szóló legújabb híreket, valamint a szovjet hadsereg általános helyzetét. Döntést nem hoztak. (MTI.)

Stockholm, július 30. (NST.) Mint a svéd tudósítók jelentik, a Downing-streeten Churchill elnökletével szakadatlanul folynak a katonai tanácskozások. A külföldi újságíróknak megtiltották, hogy ezekről a tanácskozásokról és az azokkal kapcsolatos fejleményekről bármilyen hírt is továbbítsanak.

Bombázták Londont

Londoni jelentés szerint csüörtökön hajnalban bombázták London környékét. Középpanglia egy nyugatibb felváltó városára és környékére szintén gyújtó- és romboló bombákat dobtak. Egy felsőangliai városra ugyancsak hullottak a gyújtóbombák. Kelet- és Északnyugat-anglia felett is tevékenykedtek a német repülők.

Légből kapott hír Németországnak átengedett francia tengeraltjárókról

Vichy, július 30. A tengerészeti minisztérium közli: Egy nagy angol lap értesülést közöl, amely szerint Toulonban és Villefranceban ezer német tengerésztszít tartózkodik, hogy felszereljen 20-30 francia tengeraltjárót, amelyeket haladéktalanul átengednek Németországnak.

A francia tengerészeti hivatal szerint teljesen légből kapott az a híresztelés, mintha francia tengeraltjárókat engednék át Németországnak és mintha Toulonban német tengerészlegénység tartózkodnék. (MTI)

Újabb japán siker Kínában

A japán erők súlyos vereséget okoztak a csungkingi 64. hadtest maradványainak. A csaláiban, amely Kiangszí tartomány északkeleti részében folyt le, a kínaiak több mint 600 halottat veszítettek és sokszáz sebesültük is volt. A japánok nagymennyiségű hadianyagot is zsákmányoltak. (MTI.)

Az angol alsóház folyosóra behatolva tüntetett ezerötszáz kommunista

Berlin, július 30. Illetékes német helyről közlik: Berlini körökben tanulságosnak és minden esetre érdekesnek találják, hogy Londonban, illetőleg az angol szigeten egy idő óta bizonyos bomlási tünetek tapasztalhatók. Jellemző erre az, ami szerdán történt. 1500 kommunista tüntető behatolt az alsóház folyosóira és ott követelte a Daily Worker kommunista napilap beültetésének felfüggesztését. (MTI)

Róma, július 30. (Stefani.) A londoni Times johannesburgi jelentésében idézi Smuts tábornok következő nyilatkozatát: Dél-afrika népe nem tett eleget kellő lendülettel a Tobruk eleste után hozott intézett felszólításomnak, hogy önkéntesként jelentkezzenek. A sorozási hivatal igazgatója toborzókörútra megy az egész országban a jelentkezések fokozódásának elérése végett. (MTI)

— A semmitől kezdve tanulmányozta a Papen elleni merénylet akcióit és visszaküldte azokat az elsőfokú bírósághoz. Rövidesen döntés várható.

METEOR MOZGO műsora:

Péntek, szombat, vasárnap!
A legbájosabb magyar film!
Szilassy, Turay Ida, Símor Erzsébet,
Rajnay, Somlay, Makláry, Pataki
főszereplésével:

A Gyurkovics fiúk

Apolló filmszínház

Ma utoljára
Páger Antal a főszerepben

Erdélyi kastély

Az erdélyi magyarság küzdelmes élete az idegen elnyomatás alatt.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA
a legszórakoztatóbb magyar bohózat:

Nehéz apának lenni

Fősz.: Páger Antal, Selezeczy, Egry Mária, Vaszary Piri, Mály Gerő stb. stb.
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor! Híradó!
Holnap: „SZUDÁNI SZERELEM!”

Háromperces ülést tartott a képviselőház

A képviselőház tegnap ülésén Tasnádi Nagy András elnök benyújtotta a felsőház elnökének átiratát arról, hogy a felsőház a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot a módosításokkal elfogadta. Ezután úgy döntöttek, hogy pénteken a Ház két ülést tart. Az első ülés délután 12 órakor lesz, amelyen benyújtják a módosítások lejártyalásáról szóló bizottsági jelentést. A Ház egyesített bizottsági lejártyalát a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat felsőházi módosításait valamennyit elfogadják. A képviselőház holnapi második ülése után megkezdődik nyári szünetét, amely előreláthatólag augusztus végéig tart.

Halálos bányászerecséltenség

Beszakadt egy tárna, két halott, három súlyos sebesült

Nagypárad, július 30. Jádremete közelében lévő bauxit-bánya egyik tárna-jának menyezete szerdán munkaközben hirtelen beomlott. A bányamunkások két munkást holtan találtak, három súlyosan sebesültet kiemeltek. Ezek közül Makszj Arpád főmérnök kórházba szállítás közben, Botis Péter pedig a nagyváradi kórházban belehalt sérüléseibe. Néhány könnyebben sérültet a helyszínen vettek ápolás alá. Eddig megállapították, hogy a vízszivárgás oly módon mosta ki a tárna tetőzetét, hogy azt semmiféle elővigyázatossággal észlelni nem lehetett és felelősség nem hárul senkire. (MTI)

Ötperces földmozgás Budapesten

Az országos földrengést jelző intézet készületei július 29-én 21 óra 20 perc körül közeli földrengést jeleztek. A műszer legnagyobb kitérése egy mm. volt. A földrengés Budapesten öt percig tartott.

Ma ülést tart a 36-os és 42-es bizottság

A képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ma délelőtt 10 órakor a 36 tagú országos bizottság, 11 órakor pedig a 42 tagú országos bizottság tart ülést. Mind a két bizottság kormányrendeleteket tárgyal.

Elfogták a Rökkantegylet sikkasztó elnökét

A rokkantegylet csalással és sikkasztással vádolt elnöke, Bárdos Ferencet tegnap délután elfogták. Erden területén csendőrszolgálatra már elővezetik őt. Most már felvehette volna a szlovák állampolgárságot, de ugyanakkor katonai szolgálatra kellett volna bevonulnia. Inkább hazaszökött. Erden területén a jegyző előtt gyanússá vált, kiderült, hogy hamis, mire csendőrszolgálatra hívták. Így derült ki, hogy ki is akart Erden területén. A volt borsevélő fezőr már az ügyészségen van.

Fizetés helyett agyonszúrta a pincért

Csikotnya, július 30. A varasdi vasúti állomás étermébe betért egy felfegyverzett bosnyák katona és enni kért. Kopyja Mihály alsórendű pincér rendszeren kiszolgálta a katonát, aki a fogyasztás után újra hozatott ételt s italt majd amikor fizetésre került a sor kijelentette, hogy sokat számítottak neki és érte, hogy engedjenek az áról. Kopyja a vita eldöntésére odahívta a tulajdonost, aki azonban elutasította a katonát. A bosnyák katona erre szó nélkül lekapta fegyverét és belelőtt a vendég-lébe, majd a gazdája segítségére siető pincérbe dőtte szuronyát. A szúrás Kopyját szíven érte és azonnal megölt. A vendéglős is súlyosan megsérült, de sebesülése nem életveszélyes. A gyilkos bosnyák katonát a csendőrség letartóztatta.

Orosz ejtőernyősöket fogtak el Abda községben

Gyűjtőpalackot találtak náluk.

Mint illetékes helyről közlik tegnap hajnalban Abda község közelében Hegyeshalom-soproni vasútvonal között három ejtőernyős ért földet. Leszállásuk után néhány perccel mindhárom ejtőernyőst elfogták. Kihallgatásuk és megmóztásuk során kiderült, hogy

oroszok és hogy csak élelmiszer és néhány gyűjtőpalack volt náluk. Az abdai eseten kívül az ország több más helyén léggömböket észleltek, amelyeket nyilvánvalóan gyűjtőgató szándékkal bocsátottak fel. Néhány földet ért, de kárt sehol sem okoztak. (MTI)

Szinyei Merse és Antal miniszterek fogadták Debrecen ifjusági vezetőit

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter csütörtök délután fogadta a magyar ifjúság nagy bizottságának 11 tagú küldöttségét Budapest, Kolozsvár, Szeged, Debrecen és Pécs ifjusági vezetőit. A küldöttség tagjai ismertették a minisz-

ter előtt a nagybizottság előtt képviselt ifjuság elgondolásait a diákszervezetek reformjáról. Később Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter fogadta a küldöttség tagjait, akik előtte is megismertették előterjesztésüket. (MTI)

Jurcsek államtitkár a kedvező termés kilátásokról

A közellátási kérdésekről Juresek Béla közellátási államtitkár nyilatkozott. Kijelentette, hogy felvilágosítással, de ha kell, erővel, megtorlással biztosítják a termelés folytonosságát. A szigor a készleteket elrejtő és azokkal büntösen gazdálkodókra vonatkozik, akik a fekete piacot fenntartják, hogy a háborúból tisztességtelen hasznot húzzanak.

Az időjárás megnyugtató a terméskilátásaink jók. Megszaporítottuk az önellátókat számal, hízalás tekintetében segítségére leszünk az önellátóknak, kukoricából és burgonyából csak annyit veszünk igénybe, amennyit a hadseregnek szükséges. A fennmaradó termérsz szabadon értékesíthető lesz, így a magánhízlalók lakarmányhoz

juthatnak. A sertésállomány tekintetében nincs ok aggodalomra, a zsír- és sertéshús-ellátás folyamatos lesz. A marhahús-fogyasztást szabályozni kell, mert a mai túlságos fogyasztási rendszert helytelen lenne fenntartani.

Általában a hús- és zsirellátásban be kell hozni a véglegesen megoldó rendszert. Semmi szükségünk rá, hogy a sorbanállás megmaradjon a helytelen elosztás következtében. Igenis meg lehet változtatni olyan közellátási rendszert, amely megszünteti a sorbanállást.

A ránk jövő még nehéz esztendőben nem is lesz nélkülözhető, de nem túrnk el semmitfele habzsolást.

A debreceni iparosság kívánságait Kállay miniszterelnök elé terjeszti

Az Ipartestület előjáróságának ülése

Az Ipartestület előjárósági ülésén Boldogh József festőmester az enyvkiosztás körüli visszacsúszást tette szóvá. Az egyik kereskedő 1000 kiló enyvet kapott. Kérték, hogy viták elkerülése végett az elnök szakmaközi értekezlet hívjon össze, de ezt a kérésüket elutasította. Emiatt támadta Galamb elnököt, aki az ügyet a közellátási felügye-lőséghez vitte, ott a Kamarát vették elő. Az elnök beavatkozott a szakosztályok helügyeibe. Kéri, hogy az anyagot onnan osszák ki, ahonnan az iparosok akarják.

Galamb Ferenc elnök megjegyezte, hogy érdemleg nem válaszol, mert az ügy nem szerepel napirenden. Visszatartotta, hogy belenyul a szakosztályok helügyeibe. Az enyvet zárolták és a testületnek jelentenie kellett a szükségletet. Az egyik nagykereskedő készletből utaltak ki enyvet, a fiókhoz elküldték. Az anyag szétosztása az ipartestületi elnök és jegyző joga, de ezt nem gyakorolják, hanem a szakosztályokra hárítják. Az anyagigénylés és szétosztásnak minden más egyéni szemponttól függetlenül, az iparosok érdekében kell történnie.

Boldogh József személyes kérdésben szólalt fel.

Galamb kijelentette, nem hajlando az árul csak egy kereskedő útján kiosztatni. Bálint Sándor: Az asztalosok helyeslik Boldogh József álláspontját.

Dr. Serly kamarai fogalmazó, a hivatalos eljárásokat ismertette. Szendrey Sándor elnök ismertette az enyvkiosztás körüli intézkedéseket.

Lajos Béla bejelentette, hogy a múlt hónapban 562 ügy érkezett, szerződött 72 tanulól, felszabadult 40, töröltek 23 tanárszerződést. Ipari vállalt 8 egyén, beszüntette iparát 11 ember.

Krisch Károly a kisipari hitelezést sürgette. Önálló iparkamarát szeretne már látni. Helyesli, ha országos szervezetbe tömörülnek az iparosok, nem kell annak feltételül párttal lennie, de a sok iparosérelmet erősíthetnék.

Galamb: A kormány figyelmét hívjuk fel az iparosok sérelmeire és bajaira. A parlamentben több iparos képviselőre lenne szükség.

Fábián József építőmester lemondott

szakosztályi tisztéről. A lemondást elfogadták. Az ügyeket egyelőre Murgay László alelnök veszi át.

Fittori Ambrus helytelenül, ha a testület megtagadja az anyaghoz juttatást az iparos részére, mert az lagdíjjal tartozik. Elnök megjegyzi, hogy akármilyen kis részletekben felajánlja valaki az adósságtörlesztést, már támogatják. Fazekas István, Bálint Sándor helyeslik az elnökség eljárását. Bihari Gábor a tisztviselőket támadta és eljárásukat magyarázta.

Galamb Ferenc elnök sajnálattal állapította meg, hogy Bihari Gábor megsértette a tisztviselőket. Az előjáróság az elnök eljárását és intézkedését jóváhagyólag tudomásul vette és ezzel a tisztviselőknak elégtelt adott.

Az Iparoskőr választmányába Szabó Gábor, Szilágyi József, Hrabóczy Sándor és Nagy Károlyt delegálták.

Hajla József lemondott ellenőri tisztéről. Értékes, sokoldalú képességgel végzett munkájáért elismerést és köszönetet mondtak.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az iparosság küldöttsége Kállay miniszterelnök előtt és írásban átjuttatja az iparosság kívánságait, egyben kéri, hogy a sérelmek orvoslása végett juttassa el azokat a szakminiszterekhez, első sorban Lossonezy István közellátásiügyi miniszterhez.

Az előjáróság ülése 10 óra után ért véget.

Versben védekezett a bíróság előtt

Eddig már huszonegyszer büntették meg Luszlg Árpádot, a költő mechnikus-egedél, akinek az a trükkje, hogy a bíróság előtt kihallgatásán mindig versben adja elő védekezését. Tavaly a Lipótmezőn is ápolták, de sikerült a csikósrubában megszöknie. A Fegyverszakíri orvosszakértő súlyosan becsapották, de beszámíthatónak tartja. A bírólai tárgyaláson terjedelmes versben terjesztette elő védekezését, végül így szölt az elnökhöz:

Méltóztassék parancsolni versem kéziratát!

Egy papírszeletkén átnyújtotta a deklarált tisztelbeldány

DEBRECZEN

3. OLDAL, 1942 VII. 31

Turóczy püspök a nemzeti helytállásról

Turóczy Zoltán püspök elvi magasságokban járó jelentést terjeszt a tiszai evangélikus egyházkerületnek a jövő héten Miskolcon összeülő közgyűlése elé. A jelentésben a többi között azt mondja, minden józan ember tudatában van annak, hogy a Szovjettel való küzdelem számunkra élet-halálharc. A Szovjelt le akarta rohanni Magyarországot. Ez új tatárjárást jelentett volna, nemcsak a fizikai javak, hanem a szellemi értékek pusztulását is.

Ez a háború a mi háborunk, a Don partján a Duna partjáért harcolnak. Ez a tudat hadiüzemmé teszi egész Magyarországot, a kismember munkájától a hadianyaggyárig. Olyan értékek megvédéséről van szó, amiért semmi áldozatot sem szabad sokalnnunk és készséggel alá kell vetni magunkat minden fejelemnek.

Az egyház borzalmas szemléleti oktatást kapott arról, mi lenne a sorsa, ha a magyar föld is szovjet föld lenne. Ezenfelül elvileg is kell ebben a háborúban hadiüzemmé válnia az egyháznak. Az egyház feladata: a pásztrolás. Ezt kell hadiüzemenként végeznie. A hit esodlatos erő. Hit nélkül nincs igazi hősi magatartás, csak erőltetett hősköds. Ugy kell a mának a hit, mint a múlté és a kenyér.

A családi házak építésének fontossága

A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara legközelebbi ülésének fontos tárgya lesz a zárolt építőanyagok elosztásának kérdése. Fontosnak tartják az építkezési munkálatok zavartalan biztosításának érdekében, hogy a különböző zárolt anyagok egységesen álljanak az iparos rendelkezésére. A családi házak építését mindenekelőtt kell segíteni úgy, hogy az ilyen építkezések anyagellátását mindenütt az ipartestületekre bízják. A javaslat szerint zárolni kell minden olyan téglagyár termelését, melynek termelése az évi 500.000 darabot meghaladja.

Uj élelmezési korlátozások az Egyesült Államokban

Róma, július 30. Uj élelmezési korlátozásokat jelentettek be az Egyesült Államokban, hangsúlyozza a „Popolo di Roma”. A rendelkezésre álló hajtóer pótlása olyan nehéz, hogy az Egyesült Államok arra kérék Brazíliát, gyártson új töménykávét-kivonatot, a hajtóerrel való takarékoskodás céljából.

Az angolok ott tartanak, hogy lemondanak a fagyaszott húsról azért, hogy takarékoskodjanak a hajtóerrel és be kell érniük az u. n. „porlasztott hússal”. Az Egyesült Államok földművelésügyi helyettes államtitkára szerdán figyelmeztette a fogyasztókat, csökkentiük kell majd táplálkozásukat, mert különben a tengerentúli fegyveres erők nem kaphatják meg azt, amire szükségük van. — Vajjon akkor — kérdi a lap — ki fog adni élelmet az oroszoknak, akik annyit könyörögnek érte? (MTI).

75 éves a budapesti állatkert

Az állatkert létesítésének gondolatát Xantus János és más szakemberek vetették fel s 1867-ben augusztus elején adták át hivatásának az állatkertet. Ezen a nevezetes ünnepélyen 40 krajcár volt a belépődíj, máskor csak hús. Az új intézményt még abban az évben meglátogatta Erzsébet királyné is. Több társaság eszébejuttott, Budapest nem tudta állatkertjét fenntartani ebben az időben, később azonban a főváros lakosságának megszaporodott, népe felkarolta ezt az intézményt és évről évre nagy látogatószámúkat örvend.

— Az Egyesült Államokban a háború alatt, a gumitakarékoskodás szempontjából gépkocsiversenyek tartása tilos. — Egy jelentés szerint a ház bizottsága óriási csalásnak jutott nyomára Washingtonban, amelyet négy amerikai zsidócég követett el azáltal, hogy egy cég megbízásából összevásárolták a hulladékgyümöt, óriási nyereséget értek el. (MTI)

Magyar honvéd Voronyezsben

(M. kir. I. honvéd haditudósító század közlése. — Ferenc Gyárfás hdp. őrm.)

Gépkocsink fekete, sűrű porfelhőben rohan a Don felé. Melegen süt a nap. Három, sőt négy vonalban közlekednek végeláthatatlan gépkocsisorok, országos járművek s menetelnek a csapatlestekek. Rohanunk. A vörösöket akarjuk utólcérni.

Erdővel szegélyezett dombról kanyarodunk a Donhoz. Kilőtt orosz harcokosok, elégett gépjárművek, elnémitott lövegek jelzik: minden erejükkel védekeztek a vörösök. Mindenképen meg akarták akadályozni a folyón való átkelését. Az élt képező német páncélos hadosztály előtt azonban nem volt megállás. Ezek a minden eddig elképzelhető és rendelkezésre álló ellenséges tüzerőt könnyen viselő, nagy sebességgel, szerkezetük és méreteihez viszonyítva halkán járó akadályt nem ismerő féltelmetes gépek legázolták az ellenállók, rohamcsónakokon a Don tulsó partján kikötöttek és négy hídfőt képeztek. Stukák, magyar és német bombavetők támogatásával négy hadihídon indult meg a támadás a Don és Voronyezs folyó között fekvő negyedmillió lakosú, nagy gyárváros ellen.

A harcokosokkal, a korszerű háború minden elképzelhető fegyverével megerősített hídfőknél — a térkép szerint — kiközvetített műúton kellene a városba mennünk. Az út meg is van. A kö azonban hiányzik róla. Az utat lépten nyomon aláaknázták az oroszok. Így akarták megakadályozni a német és magyar haderő előnyomulását. Az élen haladó műszaki járóőrök minden aknát veszteség nélkül robbantottak fel. A harcokosok pedig aknamentes területen támadtak. Most a kövel és homokkal terített műúton és az út két oldalán robognak a gépkocsik... Széltől, elégett, bedöglött orosz harcokosok, elnémitott ütegek, roncsos silányított páncéltörők hullái jelzik, hogy itt néhány órával ezelőtt még tombolt a harc.

Erdőszegélyen rohanunk. Minden já egy-egy gépkocsit, minden ág egy-egy katonát takar. Ütegek sorakoznak tüzelőállásba.

A város bejáratánál két Rata és egy Martin bombázó roncsai hevernek. Amerika büszkeségét is elkapja légelhárítóink és vadászaink tüze. Nappal egyáltalán nem is mernek mutatkozni ezek a gépek. Éjjel lerítték le ezeket is. A hatalmas szántóföldek és mezők tele vannak Rata-roncsokkal...

Tanktemető a város főterén

Bakformára gyártott betonbunkós harcokosi-elhárítókkal, fatorlaszokkal, barikádokkal akarták megakadályozni a szovjetoroszok a városba való betörtését. A vörösök minden talpalatnyi helyért, minden házért harcoltak.

Gépkocsink most lerombolt házsorok, széltől vörösesillagos harcigépek mellett bombatölcsérről bombatölcsérről bukducsolva halad előbbre... Itt egy halott orosz katonán, amott egy felfordult lovon döccen a kerék... Távolabb lövegek dörögnek, gránátbecsabdások, géppuskák és golyószórók kelepelését hozza a szél. Az utcasarkokon és tereken páncéltörők, légelhárító gépek, géppuskák állanak... A gyalogság minden házat, minden helyiséget és pincét gondosan átkutat. Az eligazító bizt figyelmeztet: ne menjünk be még az épületekbe.

A főterre érünk. Néhány nappal ezelőtt rendezett hely volt. Most a tér északi harmadában 12 orosz páncélos kocsi füstölög. Két órával ezelőtt megtelepszésüknek tervezett támadást intétek a vörösök ezzel az »alakulattal« a város ellen. Tizenkét hatalmas páncélos indítottak harcba: vegyék vissza a városnak ezt a negyedét. A páncéltörnyök mögött gyalogság feküdt hering módra. Géppisztollyal, gyorsan ismétlődő amerikai fegyverekkel, golyószórókkal és kézigránátokkal voltak lefegyverezve. Tüzetokádva törtettek elénk felé. Az első vonalban álló né-

met gyalogság buskalövés nélkül engedte őket tovább szaladni. A főterre álló páncéltörők aztán megsemmisítő ösztözzel fogadták őket. A háttérben rejtőző ágyúk, egészen közelről, repeszgránátal söpörték le a gyalogságot a páncéltörnyök mögött. Szinte másodperc alatt lörpant meg egyszerre a támadás. A vörös hadigépek egyesomban szaladtak. Az élen haladó gép parancsnoka felismerte a helyzetet: pusztulásba érkeztek. Gyors fordulattal menekülni akart. Az utána jövő nagy tank beleszaladt. A két harcokosi hernyótalpai egymásba kapaszkodtak... A prédára leső páncéltörők és gépjárműk pedig teljes üzemmel dolgoztak.

Öt perc sem telt bele: elcsendesült minden, csak az orosz harcokosokból kicsapó lángok siettek. A gépekből és gépekről egyetlen ember sem menekülhetett meg.

Égő gyárváros

A lakosság, mintha mi sem történt volna — látszólag — teljesen nyugodtan, izgalom nélkül tesz-vesz tönkresilányított lakása körül. Mások egykedvűen üldögélnek a házak előtt és beszélgetnek.

A gyárváros bejáratához érünk. Csupa füst és lángtenger itt minden. A visszavonuló bolsevisták gyújtották fel. A vörös gyújtogatási és rombolási őrsület nem ismert határt. Nem tűr épségben semmit. Ez a józan ember előtt teljesen érthetetlen harcmodor viskót és pelotát egyaránt haretérré változtat.

Erre a mindenároni ellenállási harcmodorra jellemző, hogy a városban közel száz harcokosjukat lötték ki. Délután tucatnyi maradt a főteren. Estére azonban még három 24 tonnást kerítették elő és gyalogsággal megpakolva harcba indították. Nagy zakatolás és eszeveszett lövöldözés közben esőrtettek a városba a vörös gépek. Az első utcakanyarnál az utolsó tank vezetője tülságosan gyanusnak találta, hogy lövöldözésükre senki nem hederít. Visszafordult. A másik kettő a német páncéltörők karjaiba szaladt. A következő pillanatban örökre megállottak... A legénységnek arra sem volt ideje, hogy feltartsa a kezét.

Az ilyen támadásokat minden veszteség nélkül hárítják el katonáink.

Az elfoglalt város tisztogató munkálatai befejezés előtt állnak. Sok fogoly és gyanús elem indul gyújtótáborokba. A városparancsnokság falragaszokon adja ki rendeleteit. A legelső rendelet a löfegyverek beszállításán, a szökevények és gyanús egyének rejtekhelyeinek felfedésén kívül szigorúan megköveteli: a házatájt és az előtte fekvő utcaszakaszt mindenki hozza rendbe. Előkerülnek a békés szerszámok, hogy rendezett képet adjanak a városnak. Huszonnégy óra múlva már csak a romok fogják hirdetni: a vörös hadsereg legújabb gyásznapját.

Vitéz Lukács miniszter Szatmáron

Vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter erdélyi körútja során Szatmárra érkezett s ott a vármegyeházán küldöttséget fogadott. A különböző szervezeteik üdvözlőszavaira válaszolva a miniszter hangsúlyozta, hogy ma olyan világot élünk, amikor minden magyar erőfeszítésnek maximumára van szükség. Megemlékezett arról, hogy mi már évtizedekkel ezelőtt beleilleszkedtünk a keresztény nemzeti alapba, amikor a vörös terror után akadt egy kiváló férfit, Magyarország Kormányzója, aki új irányt mutatott. Szólt az erdélyi párt és a MEP együttműködéséről, végül a messze földön harcoló honvédekről emlékezett meg. A küldöttségek fogadása után a miniszter meglátogatta az iparosokat is, akik lelkesen ünnepelték.

— Delhiben koronatanács ült össze, mely a szövetségesek részéről adandó biztosíték lehetőségéről tárgyalt, hogy a háború után Indiának megadják a függetlenséget.

A sütő szakosztály alapot létesít hadbavonultak családjai segítésére

A zsákokban mutatkozott liszthiány okával foglalkoztak, az új elszámolási rendszerhez ragasztóknak a sütőiparosok

Galamb Ferenc elnöklésével tartotta meg a sütőiparosok szakosztálya ülését. Az ülésen felhatalmazták Galamb Ferencet, hogy azokat a tagokat, akik igazolatlanul több ülésről távol maradtak, az iparosok elé utalja.

Kérték a minisztertől nagyobb szappanfejadagot, a készlet kis volta miatt a kérelmet nem tudja teljesíteni.

Egy székely fiú a sütőiparban szeretne elhelyezkedni Debreczenben. Aki szerződtemé, címét megludhatja az Ipartestületen.

Az elszámolásnál használt ragasztólapok jövedelmét a hadbavonultak segélyezésére használják. A hadbavonultak feleségei jelentkezzenek a hadigondozási bizottság elnökénél, ifj. Schneider Jánosnál, aki rászorult, segélyezik, vagy a bajtársi szolgálat útján ügyesbajos dolgáikban eljár.

Szabó Mihály azt javasolja, hogy zsákonként 10 fillért fizessen be mindenki a segélypénztárba. Alapot kell teremteni, hogy segíthessük a haretéren levők családjait.

Galamb Ferenc elnök: Eddig nem voltak segélyre szoruló tagjaink.

Bende Pál azt kéri, hogy akik sohasem voltak katonák, azok fizessenek nagyobb összeget, mert jobban bírják. A vagyonukhoz mérten adozzanak.

Kányás István: a segélyalaphozjárulást a szakosztály szedje be a díjjal együtt, progresszív kules szerint.

A szakosztály megbízta az elnökséget, hogy dolgozzon ki tervet.

Az ipariügyi miniszter kérte, jelentse, hány iparost kell — hadiszerűlése miatt — más foglalkozásra átképezni. Debreczenben nincs ilyen iparos.

És egyes malmokból kiutalt lisztek-ből sok hiányzott — jelentette Galamb

elnök. — A lisztben a vizezés folytán kökemény esomók képződtek, a szaporulat is kevés lett. Kéri a közellátási hivatalt, hogy a malmok ellen indítsa meg a vizsgálatot. A pékek vagy be kell szüntetessék iparukat, vagy bőrtömbö jutnak. A zsákok is 60—70 deka helyett 100—150 dekát nyomnak. Zöld József h. polgármester iránt a pékekkel szemben mostanában tanusított lojalitás magatartásáért köszönetét fejezi ki. A szakosztály egyhangúlag kimondta, hogy az elszámolás tekintetében ragaszkodik az új rendhez és ezt közlik Zöld József h. polgármesterrel is.

Zajoson tárgyalták a tűzifaellátás ügyét és azt kívánták, hogy a város adjon ki fát.

Az elnök kérte, jelentse be, mióta vették észre a hiányokat. Ezeket a közellátási hivatal leírja, ha igazolják a hiányt. A liszthiány árának visszatérítéséről is tárgyalnak. Attól kezdve, amikor megállapították a hiányt, ragasztóknak a hiány megtérítéséhez. Lossonczy István közellátási minisztert küldöttségileg kéri, hogy segítsen a sárelmeken, melyeket memorandumban nyújtanak be. A küldöttségbe a szakosztály Fekete László alelnököt delegálta.

Bende Pál elmondta, hogy levelet írt Lossonczy miniszternek és sok javaslatot küldött vele. A kenyérgygyre, a liszt elosztásra új rendszert ajánlott.

Galamb: Amíg a szakosztály intézte a lisztelosztást, nem volt panasz. A hiányosság most nem enged beleszólást elosztási rendszerbe.

Galamb elnök végül közölte, hogy jelentést fog tenni a panaszokról illetékes helyen.

Szombaton délelőtt 10 órakor lesz a Nyári Egyetem megnyitása

Ma érkeznek a vendégek és a hallgatók

A Nyári Egyetem 16-ik tanfolyamára a mai napon érkeznek a vendégek és hallgatók. A déli gyorsal érkezik a német csoport egy része és az ország nyugati részéből érkező hallgatók, a délután folyamán az ország keleti részéből jönnek meg a résztvevők. Este 11 órakor érkezik meg az olasz hallgatók nagy csoportja.

A Nyári Egyetem vezetősége kéri a lakásadókat, hogy vendégeiket otthon várják be. Az esti órákban érkeznek a Nyári Egyetem magas vendégei is, akiknek fogadására éppúgy, mint a hallgatók érkezésénél megjelenik az egyetem, város, Nyári Egyetem, és Debrecen társadalmi egyesületeinek küldöttsége.

A Nyári Egyetem idei tanfolyamának megnyitása holnap délelőtt 10 órakor lesz. Az ünnepség keretében üdvözlő szavakat mond Kállay Kálmán Rector Magnificus. Az idei tanfolyamot dr. Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter nyitja meg. A tanfolyam első előadását dr. Kállay Miklós Magyarország és Európa címmel. Ezután a Nemzetiségi Tanfolyam célkitűzéseiről beszél Flachbarth Ernő egyetemi tanár. Mihelics Vid egyetemi m. tanár a Sajtótanfolyamot ismerteti. Pukánszky Béla dr. egyetemi tanár a Német Továbbképző Tanfolyam programját körvonalazza. Debreczen sz. kir. város nevében dr. Kölcsey Sándor polgármester üdvözlő a város vendégeit. Végül Hankiss János dr., a Nyári Egyetem igazgatója mond zárószavakat. Az ünnepség pontosán 10 órakor kezdődik, mert az olasz, bolgár és magyar rádió helyszíni közvetítést ad a megnyitásról.

Délután kerül sor a Nyári Egyetem egyes tanfolyamainak megnyitására. Déli 12 órakor a Nemzetiségi előadás-sorozat megnyitása lesz. Előadást tart dr. Pataky Tibor államtitkár »Nemzetiségi politikánk alapjai« címmel. Négy órakor nyitják meg dr. Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter és Emil Geor-

von Stausz államtanácsos, a Német Akadémia és a Német Birodalmi Gyűlés alelnöke jelenlétében a német nyelvi továbbképző tanfolyamot. Az első előadók dr. Pukánszky Béla és dr. Freyer Hans egyetemi tanárok lesznek. Ugyancsak 5 órakor megy végbe a Sajtótanfolyam ünnepélyes megnyitása a központi Egyetem III. tantermében, amelynek keretében előadást tart dr. vitéz Kolosváry Borcsa Mihály, a Sajtókamara elnöke »Sajtó és társadalom« címmel, míg Gáspár Jenő, a Sajtókamara igazgatófőtitkára a Sajtókamara szervezetét ismerteti.

Dalmácia területén helyreállították a rendet

A polgári közigazgatás átvételkor a horvát pénzügyminiszter dr. Kosak kijelentette, hogy Raguzában ismét helyreállították a rendet, az orvlövészbandákat teljesen kiirtották. A rendes életviszonyokat az egész Dalmácia területén visszaállították. Dr. Dunanzsics közgazdasági miniszter a lakosságnak a horvát állam iránti hűségét dicsérette. Az olasz parancsnokságok barátai támogatását mindkét miniszter kiemelte.

Mélyfagyasztással kísérleteznek a konzerválás terén

A nyersanyagok, hús- és gyümölcsfélék konzerválásával sokat foglalkoznak az illetékesek. Most a mélyfagyasztással próbálkoznak, mert az a vélemény, hogy így legjobban megtartják eredeti állapotában az anyagot. Az a baj, hogy a hosszú ideig tartó, minusz 15—20 fokos hideg fenntartása sokba kerül. A fagyasztott gyümölcs sokkal ízesebb, mint a másik eljárásal konzerválté, a borsó és bab szinte jobban megmarad, mint a dobozos konzervé.

A németek igen jó hasznát vették a hűstégálnak, amely vékony szelet hússok fagyasztásából származik. Gyors előnyomulásnál nagy érték a csapat számára.

A mélyfagyasztásnak hátránya a gyümölcsöknek, hogy ízhibák lépnek fel. Viszont a hal kivételével minden élelmiszert egy évig el lehet tartani ezzel a módszerrel.

A Wolaffka-telepi rémdráma újabb részletei

Beszámoltunk arról a meztöbbször tragédiáról, melynek színhelye a Bajnok-utca 11. számú háznak kis, szegényes, földes, egy szoba, konyhas lakása volt. Itt rendezett borzalmas eseményeket Sütő István 38 éves asszony, kocsis neje, aki idegromában álltával összerongosította 12 éves József nevű fia és 10 éves Irma nevű leánya fejét, majd a kisleányt, aki még megfogott, megfojtotta. A rémes gyermekgyilkosság elkövetése után Sütőné még mindig az idegromam önkívületi állapotában felszúrta a vértócsákkal borított padlót, gyermekeinek véres testét lemosta, a halott kisleányt és eszméletlenül állapotban levő fiút a díványra fektette és pokróccal letakarta. Ezután maga is megmosakodott, majd elrohant a pályaudvaron posztoló rendőrhöz önként jelentkezni.

„Nem tudom mit csináltam“

Sütő Istvánnét őrizetbe vette a rendőrség és Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bűnügyi osztályvezető a tegnapi napon többször kihallgatta. A szerencsétlen asszony még mindig ideggörcsökben vonaglik, úgy reszket, mint akit a hideg ráz állandóan, száján nehezen bukna ki a szavak és úgy rémlik, hogy csak négy-öt percre tud visszazogondolni tisztán. Aztán elébe tolnak a szörnyű emlékek és ismét zokogás fogja el.

— Nem tudom, mit csináltam —

mondta. — Annakra elkiserített, hogy az én gyermekeimet bezárva kell tartani. Szinte elborult szemem előtt a világ. Nem értem, hogy tehettem...

Lélektanilag valóban a legsötétebb rejtegy a Bajnok-utcai rémdregény. Sütő Istvánné — ezt a környékbeliek egybehangzóan vallják — nagyon szellette gyermekeit. Micsoda tébolyító idegromam seperhette el öntudatát, hogy a padlón dobozzal játszadozó kisleányra hálát emelt, majd megfojtotta, ennek megmagyarázása már a patológia hatáskörébe tartozik. Némi magyarázatot nyújt az, hogy Sütőné évek óta súlyos beteg, tüdőbaja mellett ideg- és szívbetegség rombolja szervezetét...

Az apa az utcán tudta meg gyermeke halálát

Kihallgatta Szabó Gyula rendőrtanácsos Sütő István kocsisát, az apát is, aki drámai körülmények között tudta meg gyermeke halálát. Este 8 órakor ment a munkából hazafelé és a Bajnok-utca hátsó udvarát látta. Mikor végigment az úton, egy társra elhallgattak az izgatottan beszélő emberek és innen is, onnan is feltört az hang:

— Ez az apja a meggyilkolt gyermekeknek...

Igy tudta meg, hogy mi történt... Odarohant a beszélőkhez és rimánkodva kérte őket, mondják el, mi van a családjával. Majd utat törve köztük, berohant a lakásba, közben hangosan rikoltgatóva:

— Jaj, mi történt a drága gyermekemmel...

Az utcán állók közül sokan sírva fakadtak a megfagyott látványra.

Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, aki a helyszíni szemlét vezette, tudta meg, hogy mi történt. Kihallgatása során Sütő István elmondta, hogy a nem Debrencben lakó házigazda helyett a Bajnok-utca 11. szám alatt lakó két rokona, Harmathy Antalné és Liszky Jánosné intézik a ház ügyeit. Harmathy a férj vallomása szerint állandóan zaklatta őket, a gyermekeket nem engedte az udvarra kimenenni és veszekedett a feleségével.

„Nem anyukám az oka“

Mikor a monológ kimentek a helyszíni szemle során a Bajnok-utcai házhoz és étterrel igyekeztek magához téríteni a kis Sütő Jósikát, az néhány percre felnyitotta szemét és ennyit mondott:

— Nem anyukám az oka...

A következő perében visszahanyatlott és azóta sem tért magához. A halál oka teljesen átszakította fejét és súlyos koponyaelváltozást okozott. Tegnap műtétet hajtottak végre rajta, de még mindig nem tért magához és nem lehetett kihallgatni.

A Sütő-család harmadik gyermeke, a 16 éves Zsuzsika, aki egész nap munkában volt, mikor hazaérve megdöbbenő látvány tárult elé, édesanyjára borulva zokogta:

— Mi történt veled, édesanyám?

Csókolta, ölelte a kezét tördelő és görcsökben remegő asszonyt, mikor pedig kis húga holttestét meglátta, eszméletlenül rogyott össze.

A gyermekgyilkosság színhelyén...

A Monostorpályi-út végén fekszik a Wolaffka-telep, melynek lakossága még 24 órával a gyermekgyilkosság után is csoportokba verődve beszél a megdöbbenő tragédiáról. Harmathy Antalné a házlalajdonos Nyilván Jánosné vésztői lakosnak rokona, három gyermekével odahaza van, most várja a negyediket... Férje, aki vasutas és 24 óra óta szolgálatban van, nemrég érkezett haza. Őt is meglegyintette a tragédia szele, mert az utcában egy asszony odaszólt a gyanútanul hazamenő és az esetről mitsem tudó férfinak:

— Sütőné meggyilkolta a maga gyermekeit...

Harmathy azt hitte, hogy az ő gyermekeit érte baj és hazarohant. Ott tudta meg, hogy a Sütőné saját gyermekeit az áldozatok. Harmathy né állakozik a vád ellen, hogy zaklatása lett volna bármily kis mértékben is előidézője a tragédiának.

Nem tiltottam el Sütőné gyermekeit az udvarról és nem is voltunk rosszban, hiszen sokszor jött ki a rádiókat hallgatni és ilyenkor fogta és járnai tanította az én egyéves gyermekemet. A gyilkosság napján én a városban voltam vásárolni és egy órákor jöttem haza, tehát nem is veszekedhettem velük... Azelőtt egészen jóban voltunk, hiszen meghalt kisgyermekemnek keresztanyja is volt Sütőné. Decemberben azonban, mikor egyszer Sütőné azt mondta, hogy ő szív- és agyidegességben szenved és sokszor maga is fél attól, hogy olyat tesz, amit nagyon megbánna, megijedtem és felmondtam neki. Azóta feszültebb volt a viszony közöttünk.

A tragédiák háza...

— Szerencsétlen egy ház ez különben is — mondja Harmathy Antal. — Rövid idő alatt két öngyilkosság történt a családomban, most pedig ez a szörnyű eset... Átkozott hely ez úgy látszik.

Elmondja még Harmathy, hogy Sütőné zárkózott asszony, ajtaja legtöbbször zárva volt. A gyermekek pajkosak, de ő nem üldözte egyiket sem — hangoztatja.

— Hiszen én is anya vagyok, kérem — mondja. — Mikor az a rettenetes dolog történt és az én kisgyermekem meghallotta, azt kérdezte tőlem:

— Édesanyám, ugye te nem ölsz meg minket... Szegény Sütőné... csak pillanatnyi elmezavarásban követelhette el tettét... másképp egy anyai hlyet nem tehet...

Még egyik szomszédasszonnyal találkoztunk, aki elmondja, hogy a kapu előtt összecsalakozott Sütőnével, amikor a rendőrségre ment jelentkezni. Megkérdezte, hova siet?

Bemegyek a városba — felelte — és

Bőröndök, legújabb különleges retikülök,

selyemharisnyák, női fehérneműkülönlegességek nagy választékban

Tóthfalussynál Piac u. 40.
Piac u. 16.

szinte rám sem nézett, ment tovább. Szabó Gyula rendőrtanácsos egyből kénytelen volt az ügyben a kihallgatásokat, melyek folyton új részletekkel világítják meg a tragédiát. A megfojtott kisleány holttestének boncolására valószínűleg ma kerül sor és ebben az esetben vasárnap már el is te-

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942 VII. 31

A kis Sütő József — mint az esti órákban értesülünk — magához tért és állapota javult. A mai napon a rendőrség kihallgathatja.

Építkezések, utakövezések Debreczenben

Debreczenben az építkezések általában csendesen folynak. A főbbi magyar nagyvárosokhoz képest itt főleg a magánépítkezések terén igen lassú a mozgás. A múlt hónapban mindössze 17 építkezés iránti kérelmet nyújtottak be a városnál, ezekből is 11 földszinti építkezés, a többi kisebb-nagyobb földalék épületekre vonatkozik. Számottevő magánépítkezés, mely lakást termelne, Debreczenben nincs.

Ezzel szemben folynak nagyobb fontos üzemi építkezések. A Dohánybevitelről, a MÁV-nál a sport építkezés, a Hajlított Bátorgyár most meginduló nagyszabású gyárépítése jelent egy kis lendületet és mozgást az építőiparban, annál inkább, mert ezekre az építőanyagot is biztosították már.

A középítkezések közül folyamatban van, helyesebben már befejezéshez közeledik a 48 szükséglakás építése, ezeket augusztus 8-án átadják, ezenkívül az ONCSA építkezések is — mint megírtuk — befejeződtek, sőt ezekből már

harmencöt épületbe be is költöztek.

A Tornacsarnok átalakítása szintén befejezéshez közeledik. Ezenkívül mintegy 120.000 pengő értékű gazdasági építkezés folyik.

Az utépítések az egész vonalon megindultak a városban. A Pozsonyi úti burkolat befejezéshez közeledik, a folytatást képező útszakaszon megindult a munka, a Kazinczy utcába a közszállítás folyik, a Doberdó utcában a munkálatok megkezdődtek, úgyszintén a Pósa utcában is. A Kishegyési út átépítésénél már az alap készítése megtörtént s a burkolást rövidesen megkezdik. A Thaly Kálmán és Kandia utcákra vonatkozólag — mint megírtuk — a versenytárgyalást megtartották, a beérkezett ajánlatok felett a legközelebbi közgyűlés dönt, hogy ki végezze a munkát.

Előkészítés alatt áll az Epreskert kihelyezésével kapcsolatos nagyszabású építkezés, ebben a tárgyban is a legközelebbi közgyűlés fog dönteni.

Az előző évek után csökkenést mutat a debreceni ingatlanforgalom

Debreczenben az ingatlanforgalom az utolsó két évben hosszú idő óta nem tapasztalt nagy arányokat öltött. A háború kitörését követő évben erős kereslet indult meg a házak és földelk iránt és ez a kereslet, mely az 1941-ik évben kulminált, fantasztikusan felverte az árakat... Érdekesnek tartottuk megállapítani, hogy a továbbiakban hogyan alakult ki ez az ingatlanforgalmi láz Debreczenben és több ingatlanforgalmi irodánál érdeklődtünk... A válasz csaknem egyhangú volt: a múlt évben esüspontjára jutott ingatlanforgalom az idén zuhanásszerű visszaesést mutat...

Az ingatlanforgalom szempontjából — mondotta egyik legrégebbi debreceni iroda tulajdonosa — az utóbbi két esztendő volt a legkedvezőbb. Az utolsó két évtized folyamán 1940—41-ben kelt el a legtöbb ház és föld... Az előző időkhez képest közel tízszeresére emelkedett a kereslet... Ez az idő azonban már a múlté...

A földdel kapcsolatban az a helyzet, hogy ma már alig van eladó föld. Az árak pedig olyan fantasztikus magasságot értek el, amit már nem lehet tovább fokozni. A jó föld ára 3200—3500 pengő, de a homok föld is elkel 2000—2500 pengőért. Vevő volna, hiszen ma általában kifizelők, érdeemesnek látszik, főleg kívülállók szemében egyenesen csábítóknak tűnik a földmívelés, a tulajdonosok azonban nem nagyon hajlandók még a magas árak mellett sem megválni földjüktől. Nagyon sokan, akik a multban megbízást adtak földjük közvetítésére, visszavonták ezt a megbízást...

A háznál megint más a helyzet. A múlt években elsősorban a zsidóság vásárolta erősen a házakat. Ma már nem veszik megközelítő mértékben sem. De egyébként is nagyot esőkent a házigatlan iránti érdeklődés. Az emberek nem tartják kijelölnek, a ma bizony jövedelmezőséget legkevésbé biztosító háztulajdon... Viszont, akiknek el-

adó házuk van, azok a múlt évek nagy forgalmában felvert árakhoz ragaszkodnak, így természetesen elég ritkán jön létre megegyezés érdeklődő és eladó között.

Kik vásárolnak leginkább házakat?

— Elsősorban középosztálybeliek. Újabbban sokan érdeklődnek városi ház iránt vidékről. Az árak meglehetősen változók. Belvárosban kisebb, kétlakásos ház 20.000 pengő körül mozog, valamivel nagyobb 30—50.000 pengő, bérházak többszáz ezer pengőért eladók. Így kelt el a múlt évben egy Ferenc József úti 48 lakos bérház csaknem félmillió pengőért... De egyes kertekben, mint a Homokkert, Vargakert, Nyilastelep is 15.000—20.000 pengőnél kezdődik egy családi ház... Vevő azonban egyre kevesebb jelentkezik.

A debreceni ingatlanpiacon tehát a múlt évek nagy forgalma után erős lanyhulás érezhető.

Az áldozat barátai között merénylet tettesét

Kitartóan folyik a nyomozás a Havas utcai merénylet tettesének kézrekerítésére. A rendőrség munkáját azonban nagymértékben megnehezíti Melegh Béla zárkózottsága. A főkönyvelő látogatói a legtöbb esetben észrevétlenül mentek be a lakásba. A rendőrség ezzel az ügygel kapcsolatban szigorúan átvizsgálja azokat az eltűnési eseteket, melyekben 21—24 év körüli fiatalemberek után nyomoznak. Melegh Béla állapota még mindig súlyos s orvosi vélemény szerint a koponyaalapi törése következtében akkor sem lehet fontos közlésre számítani, ha a főkönyvelő magához tér.

Száz taxit gázhajtásra, hatszázat faszénüzemre szerelnék át

Budapesten száz taxit gázhajtásra, hatszázat pedig faszénüzemre szerelnék át. Az intézkedés oka a háborús nyersanyaghiány. Számítanak arra is, hogy a magánautókat is átalakítsák.

Vedres dűlőben 4 hold prima föld eladó
Varga utca 15. sz.

HIKÉK

"DEBRECZEN"

szervezettség, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház), telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6. mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 25-én reggel 8-tól, augusztus 1-én, reggel 8 óráig: — „Kigyó” Piac u. 31, telefon: 30-95. — „Tisza” Péterfia 61, telefon: 24-52. — „Csillag” Árpád-tér 1 sz., telefon: 29-32. — „Szent Háromság” Homokkert, Szoboszlay Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — „Mátyás király” Nyilastelep, tel.: 32-01.

Kevesen tudják Debrecenben,

... hogy éppen háromszáz éves lenne a Nagytemplom verostornya, ha a 140. év előtti nagy tűzvész martaléka nem lett volna. 1642-ben építették a tornyot, amely a mai Hatvan-utca felőli torony helyén állott s nevet onnan kapta, hogy sohasem lett bemoszeva. Ebben helyezték el a Rákóczi-harangot.

... hogy az 1849 augusztus második debreceni esete után a Kollégium terméke a sebesült orosz katonák részére kórházi szolgált. Révész Imre ref. lelkész óvó feltétele örlé meg a nagy-könyvtár kincseit a garázda rablók ellen. Egy napon muszka katonák esorozlyával felfeszítették a nagy-könyvtár ajtaját és behatoltak a termekbe. Nekiestek az érem- és pénzügyteményeknek s rabolni akarták. A szomszéd teremben tartózkodó Révész Imre bész haraggal rohant a terembe, rákiáltott a muszkaakra: Ki innét látvány nép — mire azok szinte megbabonázva kikillegtek a teremből. Nem is hátrétt azután senki a nagy-könyvtár kincseit.

... hogy negyven évvel ezelőtt Debrecen országgyűlési képviselői dr. Thaly Kálmán, dr. Bakonyi Samu, Dobiecsky Sándor voltak. A megye legérdekesebb képviselője Rákóczi Viktor volt, akit a hajdúvárosi kerület választott követővé.

... hogy volt ide, amikor a Kollégiumban fely volt a „hungarismus” a magyar nyelv használata. A legrégibb debreceni iskolai törvény, 1571 előtt és azután mindvégig, legutóbb pedig az 1704 évi a latin nyelvben való teljes képzettséget tűzi a tanulás céljának, így a leghasznosabb is eltiltotta a születést, vagy nemzeti nyelv használatát.

... hogy a legelső „fényroda” Debrecenben Gódy és Egy tulajdona volt. A fényképezés műhely több mint 30.000 darabot számláló fényképgyűjteményét a Déry-múzeum őrzi. Köztük van Blaha Jánosnak a fényképe is.

... hogy Blaha Lujza férje Blaha János ezredkormányos Debrecenben halt meg 1870-ben. 1866-tól ugyanis egészen férje haláláig Debrecenben szerepelt a „nemzet csalógnya”.

... hogy Petőfi Zoltán, a nagy költő fia Debrecenben is színészkedett. 1867 májusától egy évig. Fizetése havi 30 forint volt.

... hogy a Csokonai Színház színpadkeretén levő színészarcoképeket Teleny Károly festette s azok sorban Udvarhelyi, Szentpétery, Lendvai, Kántorné, Fűzesy, Megyeri és Szerdahelyi ábrázolták.

— Bulgáriában 10 százalékkal fel-emelték a magánalkalmazottak fizetését. A munkásság anyagi helyzetének javítását is kiáltásba helyezi a kormány.

— Angliában ötvenmillió font sterlinggel emeli a kormány a forgalomban levő bankjegyek összegét.

— Több ezer éves faekert találtak Jütland szigetén. Ez a lelet is azt bizonyítja, hogy az északi népek nem nomádok és vadászok, hanem helyhez kötött földművelők voltak.

— Vontatottan haladnak a Martiniquei tárgyalások s abban az esetben, ha rövid időn belül nem sikerül létrehozni a megállapodást, visszahívják Washingtonba az amerikai külügyminiszterium képviselőit.

— A Balaton mellett százszáz gyermeket nyaraltatják az árvízkereskedőknek. A gyermekeket jórészt a Duna—Tisza közéről szedték össze és nagyobb része a gyermekeknek már megérkezett az időskorba.

A debreceni rendőrség országosan köröz egy szélhámos könyvügynököt, akinek napi jövedelme 240 pengő

Az egyik debreceni nyomdátulajdonos feljelentést tett a debreceni rendőrségen Győző András könyvügynök ellen. — Feljelentésében elmondta, hogy általa kiadott könyv terjesztése kapcsán súlyosan meglátározta. — A kiadó és Győző András olyan megegyezést kötöttek, hogy a 20 pengős könyvre megrendeléseket vesz fel Győző András és ezért 40 százalékos kap. Az ügynök valóban bejárta az országot és mindenütt tömegesen gyűjtött megrendelést a könyvre, a pénzzel azonban nem számolt el hanem azt teljes egészében megtartotta. — Amikor a kiadótól kapott megrendelőlapok kifogytak, újat nyo-

matott, bélyegzőt készített és azzal vette fel a megrendeléseket. A szélhámos ügynök nagyon jól keresett az „üzletben”, mert a legtöbb napról 12—14 megrendelés futott be, ami 240—280 P napi keresetet jelentett. Feljelentést tett egyébként Kocsis Gyula szentesi kereskedő is Győző ellen, akitől felvette az ügynök a könyv árát, de a könyvet nem küldte el.

Kovács Gusztáv detektív megindította a vizsgálatot az ügyben és az ismeretlen helyen tartózkodó ügynök kézrekerítésére a debreceni rendőrség büntügyi osztálya országos rádióközvést adott le.

* Új tanfolyam kezdődik augusztus 1-én a Smal gyorsíró, gépiró- és szépiróiskolában. Piac utca 73. Előkészítés államvizgára. Védőknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359 1941—42.

— Az Iparoskór, Iparosifjúság és Iparosdalárda által rendezendő füsttelen nap és annak keretében rendezendő kultúrrestély, közbejött akadályok miatt elmarad. Elhalasztás.

— A licium és leánylicium felvételéről a miniszter új rendelkezést adott ki melynek értelmében felvehetőek azok, akik a hazai polgári, vagy gimnázium negyedik osztályát sikerrel elvégezték és 18. életévüket abban az évben töltik be, amikor a liciumba beiratkoznak.

— A dési asszonyok igen szép eredményt fejtettek be a sebesült katonák részére indított gyűjtést. A többiek között ötven párnát is adtak. Cigarettekből 123.000 darab gyűlt össze.

— A tudomány hatoltja lett Erik Agóhr upsalai egyetem tanár, aki élettani kísérletezései során olyan folyadékot állított össze, melynek gőzölése mérgező hatású. A tanár súlyos megbajt kapott és meghalt.

— Súlyos motorerőpárszerelési-leléség történt Pápa közelében. Meszáros Sándor újmalmoski fiatalember motorerőpárjával nekirehant egy villanypóznának s a műgöle szűnlen kerekpáron haladó Somogyi Kálmánnal együtt az útlestre zuhanhat. Somogyi sérülése könnyebb. Meszáros súlyosabb.

— A budapesti kecsmai szünnepok premicije azt mutatja, hogy nagyon jól beváltak a kecsmai inspekciós rendszer. A vendéglősök és kecsmárosok szívesen lemondanak egymási hasznokról.

— Utalvány nélkül kapható a börtalpi gyermek lakkező. A szociálisnál legelső sorban a szegénysorsú családok vásárolhatják a cipőt gyermekeik részére.

— Talvajnak nézték Császi Lajos 71 éves hajdúszoboszlói napzámot, mert késő este a más teltérek tévedt és alaposan összeverték. Súlyos sebeivel a debreceni klinikára szállították.

— A vízbe fulladt a vésesodi halárban Tóth József 17 éves leány. A halárban levő csatorna vízében hűdőkolt göresöt kapott és elmerült, nem volt a közelben senki, aki segítségére lehetett volna és megfulladt. A debreceni ügyészség a temelési engedélyt megadta.

— Elhatározta az USA szenátusa, hogy óriási teherhordó repülőgépeket épít. A tervet nehezen tudják megvalósítani, mert nincs elég nyersanyag célból, mely a tömeges gyártáshoz kellene.

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város nagyerdei faraktárában 1942. évi augusztus hó 1-től kezdve a tűzfautalvány a helyszínen váltható ki. A nagyerdei faraktár a Nagyerdei délnyugati sarkában fekszik és a Sétakert, vagy Dobardó utcán közelíthető meg. Fautalvány csak vásárlási könyv mellett és csupán a 105.520—1942. K. M. sz. rendeletben megállapított mértékben váltható ki. Polgármester.

— Kévtetésre, méltó példáját adta a szeretefnek és helyes gondolkodásnak egy fiatal bihari házaspár. Ertesy Géza dr. szemplénumgyógyei főnökné titkár tartotta esküvőjét Török Olivér zsádnai földbirtokos Éva leányával. Az esküvőn megjelentek a földbirtokos család is 171 ember, 51 gyermekkel. — A földbirtokosoktól vendéglő látták a 171 embert és 51 gyermeküket, tetőtől talpig felöltöztek. A vendéglő pazar lakodalom elmaradt, hogy hasznos, nemcsak cselekedetnek adjon helyet.

— Öngyilkos akart lenni és két gyermekét is magával akarta vinni a halálba Budapest Nagy Ferencné. A könyvtárban kinyitotta a gázcsapot és eszméletlen állapotban találták meg őket. — Szerencsére idejében észrevették az öngyilkossági kísérletet és megmentették őket az életnek. Nagymé elmondotta, hogy felmúlt gyermekei elhagyták és bár keresnek, nem támogatják. Nyomrában akart kisgyermekével a halálba menekülni.

— Az USA-nak két év alatt 228 millió dollárjába került a háború. A kiadások váratlanul napról-napra emelkednek és az árak is emelkednek.

— A sertésbőr fejtesének újabb szabályozásáról szóló rendelkezést az m. kir. iparügyi miniszter akként módosította, hogy a hentes és sertés-vágó vállalat az általa hatósági engedély alapján levágott olyan sertéseknek a bőrét, amelyek az ötven kilós állósúlyt el nem érik. — az 1942 évi július hó 29-től kezdve további rendelkezésig nem köteles lefejtetni. A vágatási engedélyt a levágás szükséges voltát igazoló hatósági állatorvosi bizonyítvány alapján a közlekedési ügyosztály központi irodája adja ki. Polgármester.

— Kibevénőt láda mazzelót rejtgetett tanyáján Katona Imre mákói gazda. A nagymennyiségű mazzelót Katona még két évvel ezelőtt olcsón szerezte be és most uzsora áron adott el abból. Katonát árretjegetés miatt őrizetbe vették.

— Negyvenöt jübet féptek szét a farkasok Észak-Portugáliában. A farkasok támadása ellen a lakosság önkéntes védelmi szervezetet alakított.

— Rablótámadást követett el a budapesti Népligetben Ádam Lipót 25 éves szövőmunkás, társával együtt, egy közepkorú férfi ellen, akinek cipőjét lehurcolta óráját, aranyláncát és pénztárcáját elvették. A károsult eddig még nem jelentkezett.

— Nem befolyásolja az időjárást sem az ágyúzás sem a rádiózás — hangzottatta Lincze professor, a frankfurti egyetem meteorológiai intézetének igazgatója, aki egy új időjárásutató szerkezetéről, a rádiószondáról adott nyilatkozatot. Az új találmány egy kis rádióállomás segítségével szinte önműködően tudatja a méréselt eredményeit a földön levő megfigyelő állomásokkal.

— Vörheny és húmlőjörvény tört ki Londonban. A vörhenybetegnek száma két hét alatt 506-ról 666-ra emelkedett. A húmlős gyermekek száma jelenleg 3946.

— Egyiptomból 1400 embert száműztek Szudánba britellenes tevékenység miatt. A száműzötteket az angolok gyűjtőtáborokba helyezték el.

— Változások várhatók a török diplomáciai testületben, melyek elsősorban a bukaresti, bagdadi és teheráni török képviselőket fogják érinteni.

— Lezuhant a salzburgi Szent Péter templom haterkilős súlyú legnagyobb harangja. A harang átütötte a püspöki palota tetejét, de a püspök hálószobáján felett megakadt. Sebesülés nem történt.

— A vihar elől egy rozoga ólba rohant Szilágyi Magdolna 15 éves konyári leány. A vihar az ólat összerombolta és a leány súlyos sérüléseket szenvedett. A debreceni klinikára hozták a leányt ápolásra.

— Öngyilkos akart lenni Nagy Imre 39 éves tetélni cipészegéd, aki hasba szúrta magát. Hamarosan észrevették s orvost hívták, aki behatározta sebet. — A cipészegédet sikerült megmenteni az életnek. Még nem tudták megállapítani, hogy miért akart öngyilkos lenni.

— Helyeshítés, P. hó 21-iki bászámunkban közölt „Válasz Pannikának” című vers névaláírása lévesen jelen meg, mivel a szerző nem Kiss István szvk., hanem Kiss Sándor.

Családi értesítés:

DR FERNBACH ZOLTÁN

orvos

és

WESZPREMÝ SÁRA

P. hó 29-én házasságot kötöttek.
(Minden külön értesítés helyett.)

Veszedelemes asztagtűz a Sárkút-tanyán

Nagyobb asztagtűzet jelenttek a debreceni tűzoltóságok a pullagpusztai Sárkút-tanyáról legnap delután fél 5 óra tájban Vitéz Liptay Józsefnek, a Horthy közpórház kapusának tanyáján a cséplőgépből kipattanó szikra lángbóborított egy rozsasztagot. Hozzávetőleges becslés szerint mintegy husz négyezer rózsa hamvadt el. Kigyulladt és teljesen elpusztult a cséplőgarnitúra is, csak a kazán maradt épen.

Török István főfelügyelő vezetésével kivonult tűzoltóknak a vésznyug miatt nagy nehézségekkel kellett megküzdeni, de óriási erőfeszítéssel földelés útján sikerült a tűz el megfékezni és a közel asztagokat, szalmát megmenteni. A vizsgálat megállapította, hogy a szikragó nem volt rendben és gondatlanság történt.

Vitéz Liptay kára 1000 pengő, mely biztosítás révén megérül. Az Adamig Zsigmond egyetemi gépkezelő, cséplőgéptulajdonos ért kár összege még nincs megállapítva.

— ooxoo —

A vadgesztenye kitünő takarmányt és mosószert ad

Kétféle lehen takarmányozására elég a magyar vadgesztenyetermés

A pálmagból és kókuszdióból kivonható kopra kitünő tápanyaga az állatoknak, beszerzése azonban a mostani viszonyok között teljesen lehetetlen, pedig erősen hiányzik, különösen a tehénestekben.

Magyarországon is foglalkoztak a kutatók a koprát pótló anyag előállításával, de kevés sikerrel. Most azonban egy magyar feltalálónak sikerült olyan takarmányt előállítani, amelynek tápértéke és felhasználhatósága messze felülmúlja a koprát. A találmány jelentősége annál nagyobb, mert olyan nyersanyagból készül, amely az országban bőségesen található s amely eddig közgazdasági értelemben, így nagymértékben nem volt hasznosítható. Ez az új nyersanyag: a vadgesztenye.

Az új találmányt a legelőkelőbb magyar tudományos intézetek és szakintézetek vizsgálták felül és ezek megállapították, hogy az új takarmányanyag értéke következtében jelentős mértékben emelkedett a kísérletre beállított tehének tejszolgáltatásán, de nagymértékben emelkedett a tej zsírtartalma is. Megállapították, hogy ez az új mesterseges takarmány ártalom nélkül etethető tehennel, juhokkal, tyúkokkal és olyan különleges jó tulajdonságokkal rendelkezik, hogy már az etetés kezdeti időszakában is jelentős eredményeket mutat fel.

A külföldi kopraanyagot etetett fejőstehének a takarmányozás következtében csak néhány tízeddel több tejszirt tartalmazó tejet adtak, míg az új magyar takarmány etetése során 5—15 százalékkal több tej és 15—35 százalékkal több zsírtartalmú tej előállítására tette képessé a kísérleti tehénesteket.

A találmányt eme kétségtelenül óriási haszna mellett még értékesebb teszi az a tulajdonsága, hogy nyersanyagának, a vadgesztenyének melléktermékeiből, az előállítás során kitünő lisztelőszert nyernek, ami kőmosásra, sőt ruhamosásra is felhasználható és a szappannál elesőbban juthat a fogyasztóhoz.

Meltekés szakemberek megállapították, hogy a Magyarországon föllelhető vadgesztenyemennyiségek összegyűjtésével mintegy kétféle lehen takarmányozásit lehetne biztosítani. Ilyen körülmények között nagyfontosságú gazdasági érdekékké vált, hogy az országban egyelőre szám vadgesztenye sem jelen veszendőbe.

GYÁSZROVAT

Tóth István világitási vállalati vezetője, 68 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 6 órakor lesz a Kőzetemető 2. A) ravatalozó terméből. Lakás: Szeremlei u. 20. Temetőjét Bartha vállalatja vezéli.

—o—o—o—

Ujiparosságok Debrecenben

Az Ipartestület előjárásága ülést tartott, melyen 44 tanoncot szabadítottak fel. Az avató beszédet Galamb Ferenc mondta tartotta. Ma főbbet kell mutatni az állagnál és ne felejtse el az ifjúság, hogy ma mindenkinek össze kell fognia a nemzet boldogulását.

Dicsőítő oklevelet kaptak Papp József asztalos, Erdélyi Ferenc asztalosmester tanítványa, ifj. Szodray Ferenc kőműves id. Szodray Ferenc tanítványa, Bíró László szobafestő, kinek mestere Prelovszky László és Boldogh Kálmán, Hegymegi István pincér, aki Páll Sándor vendéglőmesternél szabadult. A többi segédek névsora a következő: Kálmán János kőfaragó, Szöllösi László tímár, Heley Kálmán hentes-mészáros, Kocsis Gábor asztalos, Grósz Ferenc férfitisz, Kozma József asztalos, Gál András géplakatos, Győri Piroška nőiszabó, Horovitz Edith nőiszabó, Sánta Gábor asztalos, Balla Sándor szobafestő, Rónai Hedvig nőiszabó, Kovács Eszter nőiszabó, Gulyás Sándor fényező, Bíró János villanyszerelő, Sándor Lajos kovács, Papp Kálmán sütő, Stein Emil szűcs, Papp János könyvkötő, Váradi Margit fehéreműkészítő, Tóth Sándor férfitisz, Grósz Ilona nőiszabó, Szűcs Lajos szíjgyártó, Deutsch Klára nőiszabó, Pálóczy László mészáros, Piroška László tímár, Nagy Margit nőiszabó, Barna Ilona fodrász, Balogh József címfestő, Zsuga Erzsébet fűzőkészítő, Bisztricz Dezső lakatos, Ember Zoltán fodrász, Jánki Ferenc hentes-mészáros, Kiss Sándor vas- és rézbürokkészítő, Farkas József cipész, Lázár László asztalos, Hubert Tivadar gumijavító, Bányai József asztalos, Szabó Sándor molnár, Asztalos József szűcs.

—o—o—o—

Fabákák érzik a haldenslőbeni parasztek libáit s fymondón pótolják a nagy mezei munkák idején a hiányzó libapásztorlányokat. A módszer bevált, a libák nem távolodnak el nagyon a babáktól.

Fium és svájci lapok Leningrád pusztulásáról. A jelentések szovjet hadifoglyok vallomásán alapulnak. A támadó tüzéréség a múlt évhez képest megkétszerezte tevékenységét — mondták. Az etalált épületek között van a Péter-Pál erőd, a krasztii fegyház, mely már a múlt ősszel elpusztult, igen sok sérülést szenvedett a nagy Filovi fegyvergyár, stb. (MTI).

Felrobbant egy löszerraktár Valenciában. Valencia tartományban szerdán reggel egy nagy löszerraktár robbant fel, eddig még ki nem derített okból. A robbanás húsz kilométernyire is még erősen érezhető volt. (MTI).

Hajdú megyében, hogy a közellátási ügyekben a községek gyorsabban tudjanak intézkedni, ha arra szükség van, az alispán rendelkezése külön alapot létesítettek a költségek gyors fedezésére. Az összeget a megye utalja ki és a vásárlások lebonyolítása után visszafizetik az igényelt összeget az alapnak.

Wilke hosszú utazásra indult, amelynek során meglátogatja Szovjet-országot, Kínát és a közkeleti országokat. Hangsúlyozta, hogy utazása nem hivatalos jellegű. (MTI).

Felbeverték vasbottal Csordás István ujfalu távirtdamunkást, aki sürgős sérüléseket szenvedett és beszállították a sebészeti klinikára. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy ki támadta meg a munkást.

Zsidó istentisztelet. A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomában az istentiszteletet rendje július 31-től augusztus 7-ig: Pénteken este mindkét templomban 8, szombaton reggel 7, délelőtt a Deák Ferenc utcában fél 11, délután mindkét templomban félhat, este 9, köznap reggel fél 7, este 8.25 órakor. Hítségoklat: szombaton délelőtt a Deák Ferenc utcai templomban. Rabbiság.

Megváltozott a szombat délelőtti istentisztelet ideje. A jövőben a Deák Ferenc utcai templomban nem 11, hanem fél 11 órakor tartjuk az istentiszteletet. — Rabbiság.

A Társulati Kereskedelmi Középiskola évkönyve

Demény Géza igazgató szerkesztésében jelent meg a társulati kereskedelmi középiskola évkönyve, az 1941—42 tanévről, az intézet fennállásának 84 évében. Elsősorban közli az évkönyv az igazgató „Utravaló” című szép beszédét melyet a IV. éves érettségét tett tanulókhöz intézett a ballagás alkalmával. Rövid beszámoló értesíti az olvasót az iskola múltjáról, melyből megtudjuk, hogy a debreceni kereskedelmi iskola alapítását, tekintve a második volt nagy Magyarországi területén, azóta természetesen sok változáson ment keresztül, de lényegében mindig az volt, hogy a gyakorlati kereskedelmi pályára előkészítse szellemileg a vezető kereskedő réteget. Gazdag beszámoló ad képet az elmúlt iskolai év történetéről s annak eredményeiről.

Az intézet 18 tanárral, illetve óradóval működött. A tanárok gazdag iskolán kívüli és társadalmi munkásságáról is beszámol az évkönyv.

Az ifjúsági egyesületek, elsősorban az országoshíru Diákaptár végzett nagyszerű munkát az elmúlt tanévben. Az első között volt ez a Diákaptár, mely a sok-sok magyar Diákaptár között megalakult. Így pl. 2000 kg. hulladékot vasat, 2000 kg. textil hulladékot, 8500 pár használt cipőt és 8600 pengő értékben erdélyi nyereségekötvényt vásároltak. Az évi takarékbetét állománya 3372 pengő volt, de az évi forgalom munkában, keresetben több mint hússzáz pengő teszt ki.

Az elmúlt év iskolai eredményeként jeles eredménnyel végeztek tanulmányukat az alábbi tanulók, Czabán Egon Császi József, Gara István, Márkus István, Szőke László, Szűcs Lajos, Gerőcs Sándor, Jenei Jenő, Lovas Sándor, Molnár Mihály, Orosz Sándor, Lacfi Miklós, Schwimmer Albert, Szőke Barna, Sztanó Sándor, Végh Endre, Körtán Sándor, Székely János.

A statisztikai adatok és a következő tanévre szóló tudnivalók zárják be a szép kiállítású évkönyvet, melyet a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájára állított elő.

—o—o—o—

Tenyésztői jutalmakat engedélyezett a földművelésügyi miniszter

Annak érdekében, hogy a kiváló tejszírtelmező állatok a jövőben a tenyésztésben fokozott szerephez jussanak, a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a köztenyésztés céljaira a jövőben különleges állami támogatás és árkedvezmény mellett csak olyan bikákat lehessen megvásárolni, amelyeknek anyja 3.7 százalék zsírtartalmú tejet s abban egy év alatt legalább 100 kg. tejszírt termel. Ezenkívül azoknál a köztenyésztésre megvásárolt tenyészbikáknál, amelyeknek anyja tejszírhozama tekintetében fokozottabb követelményeknek is megfelelt, a miniszter külön tenyésztői jutalmakat engedélyezett. Ez a tenyésztői jutalom a 3.8—3.9 százalékos évenként legalább 120 kg-os tejszír hozamú darabonként 100 P, a 3.9—4 százalékos és évenként legalább 140—160 kg-os tejszír hozamú darabonként 150 P és a 4 százalékos meghaladó és évenként legalább 160 kg-os tejszír hozamú 200 P. A gumókör lekiűzdése céljából ezeket a tenyésztői jutalmakat miniszteri rendelet az államiállomány gumókörmenteseknek nyilvánított tenyészeteiből származó és köztenyésztésre megvásárolt tenyészbikáknál még további 50 P-rel egészíti ki.

—o—o—o—

Szerdán este indul el Rómából a debreceni Nyári Egyetem tanfolyamán résztvevő olaszok római csoportja. Az összes résztvevők száma meghaladja a százötvenet. A lelkes, tanulni vágyó olasz ifjak pénteken délelőtt a menetrendszerű gyorsvonattal érkeznek Buda pestre és délután folytatják útjukat Debrecenbe.

— Csütörtökön kötötték Nagyváradon az első távházasságot. A menyasszony Tóth Etelka, a vőlegény Kozma László közevőségű, aki jelenleg a harctáron küzd. A házasságkötés szertartását dr. Borbély Dezső városi főjegyző, mint anyakönyvvizető végezte, tanú két városi tanácsnok volt. A menyasszony a várostól gyönyörű fehér rózsacsokrot kapott. (MTI).

Világháborúban elesettek özvegyei és árvái segélyezése

Pályázati hírdetmény. A Wolfner-alapítvány kamatait pótló pénzáradékából 1942 évi augusztus havában néhány volt hivatásos (tényleges és nyugdíjomanányú) honvéd tisztnek és honvéd tisztviselőnek szűk anyagi helyzetben levő özvegye és árvája fog segélyben részesíttetni. A segélyezésnél csak az özvegyek és árvák fognak figyelembe vétetni, akiknek férje, illetőleg atyja a világháborúban esett el, vagy a hadi fáradság következtében halt el. A segélyeket a m. kir. honvédelmi miniszter adományozza. A segélyek egyszeri pénzsegély —vannak adományoztatnak s annak elnyerését kérő folyamodványok, amelyek mellékleteikkel együtt szabályszerűen bélyegzendők az illetékes járási tisztviselő útján terjesztendők elő. A járási tisztviselő a hozzájuk beérkezett folyamodványokat megfelelően záradékolják s akként továbbítják, hogy azok legelőbb az 1942 évi augusztus hó elsejéig hozzájuk beérkezzenek. E határidő pontos betartására az említett tisztviselőket figyelmeztetjük külön is felhívom. A pályázati kérvények e határidőn belül a felterjesztésre kijelölt hatóságok által el nem utasíthatók. Elkészve érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényhez mellékelendő: 1. Özvegynek: a) hadiözvegy mivoltát igazoló hitelt érdemlő okmány; b) a házasságkötést igazoló anyakönyvi kivonat; c) hatósági bizonyítvány arról, hogy az özvegy férjének életében attól törvényesen elválva nem volt és hogy férjének elhalálása óta újból házasságra nem lépett. — 2. Árváknál, akik csak törvényes gyermek útján pályázhatnak: a) a hadiárva mivoltát igazoló hitelt érdemlő okmány; b) az árvák születési anyakönyvi kivonata; c) úgy a fiú, mint a leányárvánál a folytatott, vagy a netán már bevégzett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítvány, esetleg alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvány, vagy okmány; d) nyomorék vagy keresetképtelen árváknál hatósági orvosi bizonyítvány, a fogyatkozás, illetve a keresetképtelenség mibenlétéről, annak fokáról és igazolásáról és végül 3. úgy az özvegyeknél, mint az árváknál: az özvegy és árva vagyoni viszonyait részletesen feltüntető hatósági bizonyítvány, melyben az is feltüntetendő, hogy az özvegy, illetőleg árva évez-e valamilyen alapítványt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást, vagy sem. — A miniszter rendeletéből: dr. Rényi Árpád sk., miniszteri osztályfőnök.

—o—o—o—

Jómegejelenésű felszolgálólányok jelentkezzenek ma délelőtt a Nemzeti Munkaközpont hivatalos helyiségében, Timár u. 51. szám alatt, Pelles János ügyvezető titkárnál.

Szeged város területén a születések száma az előző évek hasonló évszakához viszonyítva örvendően emelkedést mutat. A születések 54 százalékkal haladják meg a halálozásokat.

Mértékadó londoni körökben azt tartják, hogy a keleti harcok események a szövetségesek számára minden eddiginél súlyosabb katonai válsághoz vezetnek. A doni csata, az egész amerikai—angol haditervet felborítja. (MTI)

Roosvelv elnök szerdán katonai tanácsadóival értekezletet tartott, melyen résztvett Marshall tábornok, az USA hadserögének vezérkari főnöke.

Házfelügyelő-amazon „letartóztatva” a betörőt. Kovács Jánosné, Lilliom u. 10 számú ház házfelügyelője, kapuzárás után egy idegen emberre lett figyelmes. Felalósságra vonta és megmozdította a megszeppent fiatalembert, Köröshegyi Nándor 21 éves asztalossegédet, aki a bator fellépésű asszonynak nyomban bevallotta, hogy kapuzárás előtt osont az épületbe és a padláson keresztül átjutott a szomszédos üvegyárba, melynek irodájából hatszáz pengőrt elvitte. Kovácsné ezután a betörőt átadta az előhívott rendőrszemnek.

DEBRECZEN

7. OLDAL
1942 VII. 31

Az amerikai sajtó rendkívül válságosnak ítéli meg a Don-menti csata pillanatnyi helyzetét. A Washington Post szerdai számában megállapítja, hogy a helyzet a Donnál a Szovjetre végzetesen romlott az utóbbi napokban. Pillanatnyilag mind a Szovjetunió, — mind a szövetségesek kilátással rendelkező komorak. (MTI).

Cigarettaempészeket lepleztek le Szabadkán. Megfigyelték, hogy sok szerb cigaretta kerül forgalomba. A pénzügyőrök kikutatták, hogy pincérek árusítják a szerb dohányterméket. Az egész társaságot elfogták.

—o—o—o—

SPORT

Kaposi DVSC-é, Kristóf a Török-vésé. A DVSC döntött, Kaposival a szerződést megcsinálták és kiszolgáltatták Törökvesnek a kikötött cserejátékost Kristóf személyében. Kristóf távozását fájdalommal veszi tudomásul a debreceni futballközönség, amelynek szívve belejátszotta magát „Bálint”. Szeleburdi, lelkes, szívvel játszó futballista volt Kristóf, akinek hibái mellett sok erénye is volt. Távozásra egészen vége nagy veszteség a Vasutasra. A veszteséget reméljük ellensúlyozni fogja Vasutas most már egy jó jobbszélű szerződésével. Kaposi működése elő bizalommal nézünk. Vasárnap már a debreceni közönség is megláthatja mit tud az új szerzemény. A Szeged ellen már 6 véd. A Szeged elleni felállítás érdekessége még, hogy két próbajátékos is helyet kap a két öszezkező posztján. Tudomásunk szerint a Vasutason kívüli más egyesületek is érdeklődnek a két játékos iránt, azért e nagy titkolózás. A két játékos felvételi vizsgán volt a vasútnál.

Kristóf távozásáról azt hallottuk, hogy családi okok is elősegítették elhatározását. Nősi és menyasszonya szülei Pesten élnek, így közelebb akar kerülni hozzájuk.

A DVSC edzést és játékosbörzót tartott a Stadionban. Sok új kis csillag tűnt fel a DVSC csillagvizsgálók előtt...

Szeged imételetlen írt, első csapatával jön a vasárnapi mérkőzésre. A mecca a Stadionban fél 7-kor kezdődik.

Szűgyit a D. Husos csapatát kombinációba vette a MOVE Szabolcson kívüli az Ungvári AC is. A játékos nincs Debrecenben, pedig debreceni labdarugóvezetők is érdeklődnek utána.

Galaczy Kató mint tartalék vesz részt a velencei magyar-német-olasz hármas női tornaviadalon.

A játékoscsapattal ügyekben az MLSZ megindította a vizsgálatot. Kiváncsiak vagyunk az eredményre. Különösen a NAC ül a vádlottak padján többrendbeli csábítással.

Az Egyetértés játékosai péntek délután a DTE pályán edzésen, este fél 8 órára a Magoss György tér 9. sz. alatti levante-otthonban megbeszélésre jelennek meg.

A Rimanóczy Kupáért vasárnap meginduló küzdelem érdekessége, hogy mindjárt az első fordulón sor kerül a Villanygyár és Husos találkozóra, mely tekintve a két csapat egyforma játékerőjét, nagy küzdelmet hoz. A mérkőzés a dohánygyári pályán, délelőtt fél-öt órakor kezdődik. A Kupa második mérkőzése a Stadionban a Vasutas—Szeged mérkőzés előtt lesz megtartva, ahol a Vasutas II. játszik a DMTE csapatával. Mindkét mérkőzés erős és jó sportot ígér. A sorsolás egyébként a következő: augusztus másodikán: D. Husos—Villanygyár, Vasutas—DMTE, Augusztus 9-én: Villanygyár—DMTE, Vasutas—Törökvés, Augusztus 16-án: Husos—Törökvés, Villanygyár—Vasutas, Augusztus 20-án: Husos—Vasutas, DMTE—Törökvés, Augusztus 28-án: Villanygyár—Törökvés, Husos—DMTE.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer tértl
Kifutófiú felvételt. — Szentosi Ferenc, Simonffy-utca 2. 1521
Kifutó, 16 éven alól, felvételt Vörö Zoltán cégnél, Werbőczy-utca 4. 1827

Flatal fodrászsegédet felvesz Huszti, Sámsoni-út 69. 1833
Kocsist keresek jó bizonyítvánnyal bent-kosztra. Honvédtemető-utca 6. 1839
Fodrászsegédet állandó munkára felveszek. — Eötvös 64. Karpule. 1505
Kerékpárműszerzés-segédet felveszek. Király, Royal épület. 1528
Textilszakmában jártas keresztény segédet felveszek. Balk Gábor, József kir. herceg-u. 2. 1846

ALKALMAZÁST keres férfi

Cséplést keresek magánjáró 8-as gépre munkafelelősség mellett. Kigyó 47. Vass. 1804

Erettségizett fiatalember középiskolás korrepetálását vállalja. Darvas, Arany János 17. III. lépcső. 1844

ALKALMAZÁST nyer nő

Egészséges, türelmes, megbízható női öreg úrnő mellé gondozónak felveszek. Behlen-utca 4. 1852

Öskeresztény, négy középiskolát végzett pénztáros-isszonyt keresek. Ferenc József-út 4. Postbizlet. 1845

Jó családból való könyvelésben járatos és jól számolni tudó leányt mázsa mellé keresek. Jelentkezés Józsa, Tóth malom. 1826

ALKALMAZÁST keres nő

Jó gépiró női délutáni munkát vállal. Válaszközi "Fiatal" jellegére a kiadóba. 1524

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes családnevelő felveszek. Sport kávéház. Erzsébet-u. 111. 1793

Megegyezhető, hiszta bejárónő felvétetik. Egy-malom-u. 3. 1854

Bejárónői délelőttre vagy délutánra zsidó családnak fogadnák. — József kir. herceg-u. 2. I. emelet. 1851

Megegyezhető bejárónői keresek augusztus elsejére. Péterfia 36. udvar. 1842

Elsőjére délelőtt 11 óráig bejárónő felvétetik. Szent Anna 20. 1841

Bejárónőt felveszek délelőtt 5 órai munkára. Ferenc József-út 43. Első lépcsőház I. em. 2. alld. 1526

Intelligens háztartásnőt szerény igényekkel keresek. Honvédtemető utca 6. 1839

Szobaleány felvétetik augusztus elsejére, jelentkezni lehet Hunyadi-u. 16. 1836

Bejárónőt reggeli órákra felveszek. Szabó Kálmán-utca 4. 1834

AJÁNLAT

Orajavítás, ócska órák veszek, eladók Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszállomásonál. 1942 11. 3

Ciánzótlanság Csala ciánzó vállalatnál. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Ciánzótlanság, vizsgál-tasson Kissel. Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA-borító 80 11. 15

Sírkövek műköből es termésköből, gyümölcsösök részére kész-sültek kapható a Debreceni Műkövek Rt.nél. Fűző utca 2. 1219 11.

szappannak való zsidó szappanra becsesét Pál-lanos szappanmester. Kölcsei 8. 385 10. 15

Szőrmehundált most olcsón kijavítja, átalkítja Kőváry szűcsmester. Püspöki palota. 1232 12. 22

Kézi toledőt, kelengyel pontosan készítenk, különféle rojlok, csipkesző-vetek függönyre, lerit-tőkre. Favorit, Csapó 24. 1098 10. 21

Tyúkszemvágó szalon Simonffy-u. 7. Tele-fon 24-86. Vitéz Ső-vágó. 1855

KERESLET

Filmes fényképezőgé-pet minden méretben vesz Borzókai fotoszak-süzlete, iac 38. Udvar-ban. 444 10. 1

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Ékszerkészítés, javítás, fogaranyot, ékszer-t vesz Pallák Endre ék-szerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánt magas árban veszek. Takács Sándor-né, Piac-u. 56. 605 10. 4

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyuláné Szentendrei Olga gyors-író gépiróiskolája, Bat-thány-utca 1. (Eng-6475.) Telefon 20-77. Államvizgára előkészít-és. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

ELELMISZER, ITAL

Bor, újlelti sajátter-mésű fajborok cséplés-re legelősebben Barna 10. 1805

NYARALÁS

Felsőbbnyai nyaralás-hoz szerényebb igényű lakótársnőt keresek. — Cím a kiadóban. 1835

PÉNZ

"PéNZ" jellegre levél van a kiadóban. 1853

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyako-rlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÜTOR

Modern háló, konyha, berendezés, neneser, rekamier, fotell olcsón eladó. Hatvan 27. 1724 10. 18.

Minek a fényes kirakot, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútoriz-letemben. Piac 71. 918 9. 27

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Gyermekkerékpárt — kétkerekűt — jókár-ban levőt, veszek. Kiss Csaba, Piac-utca 58. I. lépcső II. emelet 27/1. 15 2

AFADÓ UZLETI VENDEGLŐ

Jogfolytonos kocsmák, vendéglők szállodával átadók. Uzetelvezető keresek óvadékkal. Hí-velyes 11. Pestü. 1020

SZALACSY RACZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény — (94).

— Fáradt vagyok, anyám, el kellene menni pi-henni egy keveset!
— Most telen? Majd a nyáron, fiadkám!...
— Persze, persze, hiszen a télbe megyünk, — aztán elgondolkozott, és akár akarta, akár nem, csak a bécsi szép asszony hideg, de barátságos arcát látta. Látta, látta, látta szakadatlanul látta... Felállt az asztal mellől, megcsókolta az anyját, elindult a szobája felé, majd mintha most jutott volna eszébe, visszafordult és valami édes bizser-géssel a szívében azt mondta:
— Anyám, mit szólna hozzá, ha megházasod-nék?...
— Óh, édes gyermekem, én lennék a legboldo-gabb anya!...
A doktor odament, lehajlott, megcsókolta az anyja kezét és úgy mondta:
— Meglátjuk, anyám! — aztán elindult a szobája felé és úgy érezte, hogy lelkében új hajnal deren-gése kezdődött el...
AZ UTASNAK MENNI KELL.

Mindig talált a doktor okot, hogy lemenjen a Tamasi házhoz. Hol a telepítésről, hol a tagosításról kellett sürgősen beszélni a bíróval, de mikor már lent volt, akkor elfelejtett mindent. Azon kapta magát, hogy se lát se hall, ha egyszer a bécsi asz-szony közelében van. Akárhányszor megtörtént, hogy ismét csak a Tamasi házhoz mentek, ha beteg-höz kellett hívni. Egykori ifjúsága már ugyan mű-götte volt, de annál veszedelmesebben hajtott ki benne a szerelem.
— Mit akar ez a doktor? — kérdezte egyszer Tamasi János mosolygva a feleségétől, mikor ket-ten voltak.
— Nem tudom, hogy miért kérdezed? — mosoly-gott Tamasiné is, mert bizony ő is látta, amit már mindenki tudott a faluban.
— Aztán Eszter mit szól hozzá?
— Mit szólna, egyelőre ő semmit se lát, csak azt érzi, hogy ennek az embernek a társaságában jó lenni!...

— Hiszen nem baj, csak azután meg ne bánják! — ment el a községhez Tamasi János.
Kora reggel volt, Eszter még fel se ébredt. Ebben a tekintetben nem tudott régi szokásáról lemondani, de nem is kellett, mert a Tamasi háznál mindenki az ő kedvét kereste. Megbabonázott mindenkit és boldog volt az, akire rámosolygott. Balázs, aki már öreg ember számba ment, pedig egy idős volt a gazdájával, akár a lelkét is kiadta volna érte. Fele-sége meg egyenesen dédelgette és nem győzte mon-dani, ha egyszer elszabadult a háztól, hogy:
— Annál finomabb asszonyiságot én még nem hallottam!

— Aztán mit csinál egész nap? — kérdezte Pin-tér Róza néni, aki mióta felhagyott a jehovatanai-val csak az imádságnak és szohordásnak élt vég-képpen.
— Csinál az mindent a világon, még varr is!...
— Ne mond már, aztán meddig lesz itt, vagy örökre itt marad?...
— Bár úgy lenne, de mindig készül vissza Bécsbe!

— Bécsbe? Szent Isten, hát odaváló?
— Nem odaváló, de valami állása lesz, ha jól fűleltem, a királyi udvarnál!...
— Ne beszélj már, a Tamasiné tesvérénck állása a királyi udvarban?...
— Miért ne lenne, az apja is ott szolgált!...
— Ne beszélj már, ne beszélj már! És mi meg itt tegeztük, szölingattuk a fiatal asszonyt, amikor tájban ide került!...
— Az már igaz, pedig látszott az rajta, hogy nem akárho!...
— Bizony látszott az, lelkem, de ki merne volna gondolni, hogy olyan ágyból származik! Aztán mi igaz abból, hogy a doktor szeretné elvinni azt a másikat?...

— Én nem tudom, ilyen ne kérdezzem tőlem, néni! — lépett be bosszúsan Erzsébet a holtba.
Lassan, töprengő morfondírozással ment Pintér Róza néni a tavaszi napon és nem volt más gondja, mint mi is lesz a doktorral, meg a szép idegen esszonnal. Nagy kacajozásra lett figyelmes amint a Szabó Adámék kerítése mellett ment el, így meg is állt, hogy a sok rossz kölyök min mulat olyan jól. Nem jól látott már, de azt kivette, hogy valami kölyök ott fekszik a téglá padlón keresztben, míg a többi körülállja és röhög.

— Ugyan Istenem, mit művel ez a sok égetni való zsivány itt, — húzódt meg a kapu mélyedés-ben, de hitelen kiépett onnan, mert az álló gyerek-kek elfutottak, csak a földön fekvő maradt ott némán. Erre Róza néni ellenezének tette a szeme fölé a náncos tenyerét és végignézett az utána. Nona nagyon távol meglátta, hogy Kerezi Mária, az egy-kori híres kenő- és bábaasszony típeg a földön fekvő kölyök felé. Kezében bot, mintha azzal segí-tené a járást, mert nincs mit tagadni, szegény Mária a tömlőből való szabadtalás után teljességgel el-vesztette a szeme világát. Vén Pintér Róza azonnal látta, hogy mire képződtek a kölykök: lefeküdtek a vak asszony elé, hogy az elbukjék. Nem tudták a gonoszok elhinni, hogy nem lát az öreg asszony, aki különben úgy járt, kelt a botja segítségével, mint látó korában. Már, már a száján volt Róza nénié, hogy elküldte magát.

(Folyt. köv.)

UZLETI NYELV BAKTARHELYISÉG

Szép üzlethelyiség bár-milyen célra, ese leg la-kásnak is 1-ére kiadó. Cím a kiadóban. 1829

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Egy üres parkettes szo-ba kiadó. Szent Anna 20. 1853

Udvaranyiló szobához társat keresek. Dege-nfeld-tér 20. sátor. 1825

LAKÁSCSERE

Magoss György-téri egy szoba, konyhás utcai lakásom elcserelném 2 szoba, klinika közelé-ben. Homok-utca 127. érdeklődni. 1519

Elcserelném Csapó-utca 40/b. ölszobás ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőnek is al-kalmas bérelt lakáso-mat mellékiután ker-tes, vagy vállalkással. 1828

BÜTOROZOTT SZOBA

Magános nőnek utcai erkélyes bútorozott szo-ba fűrdőszobahaszna-lattal azonnalra is ki-adó. Piac-u. 75. I. eme-let. 1274 11. 11

Egy nyugdíjas férfi kvartélyt kaphat. Cím a kiadóban. 1857

Bútorozott szoba kiadó. Vigkedvü M. 27. 1849

Bérpalotában bútoro-zott szoba kiadó fűrdő-szobával, gőzfűtéssel. Perczelné, Szent Anna 10. 1518

Különhejárati bútoro-zott szoba kiadó. Arany János 17. III. lépcső. 1843

Bútorozott szoba ma-gános úrnőnek kiadó. Érdeklődni 8-2-ig Ar-pád tér 41. 1525

Bútorozott szoba azo-nal kiadó. Széchenyi-utca 72. 1523

Utcai bútorozott szobá-ba lakótársat keresek elsejétől. Barna-utca 9. 1837

Légteljes bútorozott szoba kiadó. Svetits bérház harmadik lé-pcső II. 9. 1516

ELVESZETT

Elveszett egy fekete ló, bal szemére vak. Megta-láló jutalomban része-sül Bogdán, Telek-u. 88. 1790

Barna kalap G. J. mo-nogrammal. Böszörmé-nyi vagy Pešti-utca-n elveszett. Megtaláló Ven-dég 34 alatt adja le ju-talomban részesül. 1848

Vadászkutya, sárga-nőstény Hortobágyi-úton elveszett. Megta-láló jutalomban része-sül István-út 70. 1831

Elveszett 30-án haj órá-kor nagyváltomással ezüst zsehbóra arany-láncsal. — Beesületés megtaláló 49 P. ju-talomban részesül. Adja he a Kossuth-utcai dro-gériába. 1527

INGOSAG VETEL

Jó állapotban levő fut-ballcipőket veszek. Piac utca 7. Csuka nyomda. 1365

INGOSAG ELADÁS

Alighasznál Maxim petróleumlámpa eladó. Széchenyi 5. Zombor. 1847

Eladó Berettyóújfalú határában kövesút mentén 28.000 drb téglá, 100 m² fa, deszka, 50.000 drb cserép, lé-cek stb., e-céleg mint épületek is. Érdeklődni Debrecen, Lorántffy-u. 32. Telefon 29-80. 1517

Férfi nyári öltöny ma-gasabb alakra, benzín-fűző, állólámpa, ládák eladók. Hívelyes 11. 1522

Egy róka van eladó. Péterfia-u. 25. 1838

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Háromszobás, előszo-bás, összkomfortos a nagyverdei részen levő azonnal beköltözhető családi házat keresek megvételre. Teher nem akadály. Ajánlatokat „Családi ház” jellegére a kiadóba kérek. 1034 11.

ELADÓ HÁZ

Eladó Széchenyi-utca 88 sz. négy szoba hal-lós, verandás, minden mellékhelyiséggel bíró keres családi ház. Ér-tekezni: dr Mitrovics és dr Mailath ügyvé-vedek, telefon: 32-35. 1028 8. 31

Andrássy-út 71. egy hold szülő kélszobás lakással eladó. Értekez-ni écsi és Pap ügyvé-deknél. Iparkamava. 1063 11.

Külsővásártér 15. sz. 820.60 négyyszögöl te-tek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal be-költözhető ház P 2600-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyyszögöl földdel. Értekezni Károly Fe-renc József-út 14. Kál-máczhelyi fátelepen. Tele-fon 11-48. Vasárnap Kombóssy-út 58. 3+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jó-menetelű fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni ugyanott. 2+

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek, egytag-ban eladó. Cím meg-taladható a kiadóhivatal-ban. 4+

ELADÓ FÖLD

Öndöd, Vedres-dűlőben 4 hold föld eladó. Var-ga-u. 15. 1122 11.

ELADÓ ALLATOK

3 darab éves ártány-sértés egyenként is el-adó. Bihari-u. 23. 1784

Gyermekszőnyeg felolós: PÁLFI JÓZSEF
Kiadósnál felolós: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadó és nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAKKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felolós nyomdávezető: SZIGETHY KÁROLY